Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ★ 12 сентябрь 1968 йил, пайшанба ★ № 214 (14.076). ◆ Баҳоси 2 тийин.

О. ЧЕРНИК ЖЎНАБ КЕТДИ

Чеҳословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси Олдржих Черник 10 сентябрда ватанига жўнаб кетди.

Икки қардош мамлакат давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида О. Черникни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

О. Черникка ҳамроҳ бўлган кишилар ҳам у билан бирга ватанига жўнаб кетдилар.

(ТАСС).

ТОШХОН Маматова Охунбобоев районидаги 31-қишлоқ хўжалик техника билим юртида таълим олаётган механизаторлардан бири. Бу йил билим юрти ҳузурида ташкил этилган механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсини 16 турсунойчи қиз битириб чиқди. Улар қаторида Тошхон Маматова ҳам бор. У бу йил райондаги «Победа» колхозида «зангори кема»ни бошқармоқчи. Суратда Тошхон Маматова.

Н. РАҲМОНОВ фотоси.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● Теримнинг муваффақиятини машина ҳал қилади.

● Ҳосилни жуда қисқа муддатда териб олиб, пахта тайёрлаш планини биринчи нав пахталар билан бажарайлик.

● Ғўза баргини тўктиришни тезроқ тугалланг.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети 1968 йил сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Пахта теримига ўз вақтида тайёргарлик кўрганлик ва уни пухта уюштирганлик, ғўзаларни дефолиация қилишни ва пахта тайёрлашни тез суръатлар билан олиб бораётганлик учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Қашқадарё областига** (область партия комитетининг секретари **Р. Ғ. Ғойибов**, область ижроия комитетининг раиси вазифасини ижро этувчи **З. С. Сирожиддинов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Т. Жабборов**, область совхозлар трестининг директори **М. А. Оллоёров**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси **К. Э. Эргашев**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси **Н. П. Рижков**, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи вазифасини ижро этувчи **Ҳ. Тошев**, Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг секретари **О. Муртазоев**) берилди. Бу область йиллик пахта тайёрлаш планини 5,39 процент, ғўзаларни дефолиация қилиш планини 30,1 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Бухоро областига** (область партия комитетининг секретари **Қ. М. Муртазоев**, область ижроия комитетининг раиси вазифасини ижро этувчи **С. Ғ. Ғаниев**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **З. Қ. Қобилов**, область совхозлар трестининг директори **Н. З. Зулфиддинов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси **Г. А. Захаров**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси **В. Е. Каньшин**, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи **П. И. Риков**, Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг секретари **С. Р. Авезов**) берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 3.92 процент, ғўзаларни дефолиация қилиш планини 29,7 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Қашқадарё областининг Косон районига** (район партия комитетининг секретари **Д. Ҳаққулов**, район ижроия комитетининг раиси вазифасини ижро этувчи **М. Абдураҳмонова**, район қишлоқ хўжалик ишлаб-чиқариш бошқармасининг бошлиғи **А. Қиличев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **И. Шукуров**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи **Ю. Абдуллаев**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Исмоилов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 9,47 процент, ғўзаларни дефолиация қилиш планини 49 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Бухоро областининг Қоракўл районига** (район партия комитетининг секретари **Д. Х. Қурбонов**, район ижроия комитетининг раиси **С. К. Жўраев**, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Х. Жўраев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **А. Ҳусаинов**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи **Ч. Янгиев**, район комсомол комитетининг секретари **У. Қаршиев**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 8,01 процент, ғўзаларни дефолиация қилиш планини 54,4 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Наманган областининг** қўриқ ердаги **Задарё районига** (район партия комитетининг секретари **А. Нормуҳамедов**, район ижроия комитетининг раиси **Ҳ. Йўлдошев**, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Ҳ. Жўраев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **И. И. Ли**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи **М. Собиров**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Қозоқов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 5,25 процент, ғўзаларни дефолиация қилиш планини 46,9 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Сурхондарё областининг Жарқўрғон районига** (район партия комитетининг секретари **Ч. Алматов**, район ижроия комитетининг раиси **Ч. Боймуродов**, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **У. Маматхолов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **И. Т. Григоров**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи **Р. Доноев**, район комсомол комитетининг секретари **Ю. Норқулов**) берилди. Бу район ингичка толали пахта тайёрлаш йиллик планини 5,69 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Қашқадарё областидаги Файзулла Хўжаев номли совхозга** (совхоз директори **Э. Нурматов**, партия комитетининг секретари **Б. Аҳмедов**, ишчилар комитетининг раиси **Д. Ортиқов**, комсомол комитетининг секретари **Э. Тиллаев**) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 17 процент, ғўзаларни дефолиация қилиш планини 97 процент бажарган.

ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ФАРҒОНА, 11 сентябрь. (УзТАГ). В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига тайёргарлик ва яқинлашиб келаётган юбилей муносабати билан партия ташкилотларининг вазифаларига бағишланиб область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари область партия комитетининг ана шу муҳим санани муносиб кутиб олишга доир тадбирларини маъқулладилар.

ПАХТАЗОРГА файз кирди. «Оқ олтин» дурдоналари чаноқлардан кулиб боқмоқда. У мени териб ол демоқда. Механизаторлар пўлат отларининг жиловини пахтазорга буришди. Улар бункерлардан тонна-тонналаб пахта тўкабошлашди. Свердлов районидаги Калинин номли колхозда худди шундай қилиняпти. Ҳар бир «зангори кема»да кунига бункердан 4-5 тоннадан пахта тўкишяпти.

М. Тўйчиев фотоси.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

АНДИЖОН. Усмон Юсупов номли колхоз азаматлари Андижон районида биринчилар қаторида пахта теримини бошлаб юбордилар. Манзурахон Даминова, Мағфиратхон Иншонова, Холисхон Ҳакимова каби чеварлар кунда 110-125 килограммдан пахта теришяпти.

Р. ИМИНОВ.

◆

САМАРҚАНД. Иштихон районидаги «Янгиобод» колхозининг Олим Раббимов бошлиқ бригадасида кунда йиллик планнинг 1,5-2 проценти миқдорида «оқ олтин» тайёрланмоқда.

Н. АСАДОВ.

◆

ФАРҒОНА. «Ғаниобод» совхозининг Ленинград бўлимида 9 та «зангори кема» теримга шай бўлиб турибди. Дефолиация сифатли ўтказиляпти. Ҳадемай машина терими бошлаб юборилади.

С. АБДУЛЛАЕВ.

◆

ТОШКЕНТ. Ўрта Чирчиқдаги Чиғириқ пахта пункти янги ҳосилни қабул қилиб олишга аллақачонлар шай қилиб қўйилган. Эртаиндин пунктга «оқ олтин» карвонлари кела бошлайди.

Оққўрғон районидаги «Ленинград» колхозида ғўза баргларини сунъий усулда тўктириш қизғин олиб борилмоқда. Дефолиация муддатида ва сифатли ўтказилмоқда, химикатлардан самарали фойдаланилаётир. Тағин бир неча кун ўтгач далаларда «зангори кема»лар жавлон уради.

А. ДОЛИМОВ,
Қ. ТОЖИБОЕВ,
Н. ЭШОНҚУЛОВА.

ИККИ ХУШХАБАР

ФАРҒОНА, 10 сентябрь («Совет Ўзбекистони» мухбири). Кеча Киров районидаги «Бешариқ» совхозининг механизаторлари Фарғона областида биринчи бўлиб машина терминини бошлаб юбордилар. Дастлабки куни Назиржон Низомов бошлиқ бригада даласида 5 та терим машинаси ишлади. Шу куни механизатор Йўлдошали Ҳайдаров уз машинаси бункеридан 2,5 тонна пахта тўкди.

Райондаги «Искра» колхозининг Боқижон Мансуров бошлиқ звеноси пахтанорлари ҳар йилдагидек областда биринчи бўлиб маррага етдилар. Улар 9 иш кунида давлатга 35 тонна пахта топшириб, йиллик планни бажаришди. Звено коллективи 15 гектар майдоннинг ҳар гектаридан яна камида 12 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, ҳосилдорликни 35 центнерга етказишни мўлжаллаяпти.

ГВАРДИЯЧИЛАР НИМА ДЕЙИШЯПТИ

Бир группа донгдор механизаторларнинг газетамизда босилган «Янги парвозга!» сарлавҳали мақоласи муносабати билан редакция кўпгина механик-ҳайдовчиларга мурожаат қилди. Мана, шулардан айримларининг фикр ва мулоҳазаларини баён этамиз.

Инобат ОХУНОВА — Сирдарё областидаги Герман Титов номли совхознинг бригадир-механизатори:

— Пахтачиликда шуҳрат қозонган донгдор механизаторларимиз «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 10 сентябрь сонида босилган мақоласида ҳаммамизни теримни кўпроқ механизациялашга даъват этганлар. Мен уларнинг чақириқларини тўла қўллаб-қувватлайман.

Бригадамиз 130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта топширади. Ҳосилнинг ҳаммаси «зангори кема»ларда йиғиштириб олинади. Ўзим 140 тонна пахта теришга ваъда бердим. Дефолиацияни сифатли ўтказдик. 15 сентябрдан машина теримини бошлаб юборамиз. Совхозимиз тўғрисида гап кетганида шуни айтиш керакки, бу йил далаларимизда 134 та агрегат жавлон уради. 12100 тонна пахта, ёки жами ҳосилнинг 90 проценти бункерлардан бўшатилади.

Зиё ЖАЛИЛОВ — Бухоро область, Қоракўл районидаги «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси:

— Замонбобо массивидаги барханлар бағридан янги ер очганмиз. Олтибой Ҳасанов бошлиқ бригада ҳам худди шу ерда деҳқончилик қилади. Мен терим агрегатини бошқараман. Ишларимиз ўнгидан келди. Машина терминчи биринчи бўлиб бошладик. Бригада пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариб қўйди.

Ҳозир мажбурият ҳисобига пахта топширяпмиз. Мен кунда 3,5-4 тоннадан «оқ олтин» термоқдаман. Машҳур механизаторларимизнинг газетадаги чақириғига жавобан бу йил 120 тонна пахтани машинада термоқчиман.

Муҳитдин АВАЗОВ — Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги «Правда» колхозининг механизатори:

— Машҳур механизатор дўстларимизнинг «Янги парвозга!» сарлавҳали мақоласи бизни бениҳоя тўлқинлантириб юборди. Аҳир, республикадаги механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири кунда лоақал 3 тоннадан пахта терганида ҳам республикамиз бўйича бир кунда машиналар бункеридан 75-80 минг тонна дур тўкиларкан!

Колхозимиз механизаторлари ялпи ҳосилнинг қарийб 70 процентини техника ёрдамида териб оладилар. Далаларда 25 та агрегат ишлайди. Карим Эсонов, Мейли Худойназаров, Эшбобо Мирзалиев сингари гвардиячиларимизнинг ҳар бири 140 тоннадан пахта терамиз дейишяпти. Уларнинг ваъдага вафо қилишларига ҳеч қандай шубҳа йўқ.

Эрта-индин машина теримини бошлаб юборамиз. Теримга четдан одам қатнашмайди. Барча ҳосил колхоз кучи, техника ёрдами билан саранжомлаб олинади.

Расул КЕНЖАЕВ — Фарғона область, Олтиариқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг механик-ҳайдовчиси:

— Партия ва ҳукуматимиз пахтакорларга кўрсатаётган жуда катта меҳрибончилигидан бағоят мамнунмиз. Терим ишларини кўпроқ механизациялаштириш тўғрисидаги тадбирлар катта самаралар кўрсатишига аминмиз. Республикамиз пахта далаларида бу йил 28 мингта машина ишлар экан, бу пахтачиликда мисли кўрилмаган ўзгаришдир. Агрегатлар кучидан самарали фойдаланилса, пахта йиғим-терими муддати кескин қисқаради. Биз буни шу кеча-кундузда юракдан ҳис этиб турибмиз.

Шунга жавобан механизаторларимиз бу йил 40 процентдан кўпроқ пахтани техника ёрдамида йиғиштириб олишади. Мен ўзим 150 тонна «оқ олтин» термоқчиман. Ҳадемай машиналар дала узра кеза бошлайди. Ўшанда ҳозирги процентимизга қанчадан-қанча процентлар қўшилади, хирмонимиз тобора юксала боради. Янги парвозга отланган механизаторларимиз социалистик мажбуриятни ортиғи билан адо этиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилажакларини изҳор этишяпти.

* * *

Ишончимиз комилки, республикамиздаги барча дала гвардиячилари ўз ҳамкасбларининг фикрларини қўллаб-қувватлашади. Улар бу йил агрегатлар бункеридан камида 1 миллион 700 минг тонна пахта тўкиш учун барча имкониятлардан фойдаланадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. Н. АСКОЧЕНСКИЙГА «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони бериш тўғрисида

Республикада ирригация ва мелиорацияни ривожлантиришдаги, сув хўжалигининг юксак малакали мутахассисларини тайёрлашдаги катта хизматлари учун В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлар академиясининг академиги Александр Николаевич **Аскоченскийга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1968 йил, 10 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

4.100.000 тонна учун

Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1968 йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Қашқадарё	1,00	5,39
Бухоро	0,72	3,92
Фарғона	1,16	3,84
Сурхондарё	0,79	3,45
Наманган	0,85	2,57
Андижон	0,69	2,18
ҚҚ АССР	0,29	1,05
Хоразм	0,21	0,74
Самарқанд	0,01	0,02
Республика бўйича:	0,52	2,00

Республика областларида ғўзаларни дефолиация қилишнинг бориши тўғрисида 1968 йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — мажбуриятга нисбатан (процент ҳисобида)

Қашқадарё	10612	30,1
Тошкент	60107	30,0
Бухоро	47585	29,7
ҚҚ АССР	34519	24,7
Сурхондарё	27114	22,6
Сирдарё	68879	19,4
Хоразм	12511	12,5
Андижон	19722	12,3
Наманган	11672	11,7
Самарқанд	12267	7,7
Фарғона	9204	5,6
Республика бўйича:	318192	18,7

СИЁСИЙ ИШЛАР ЖАНГОВАР БЎЛСИН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Сурхондарё область Денов районида оммавий-сиёсий ишларнинг аҳволи тўғрисидаги масалани қараб чиқди.

Шу нарса кўрсатиб ўтилдики, партия ташкилотлари район меҳнаткашларининг беш йиллик учинчи йили ишлаб чиқариш программасини муддатидан илгари бажариш, юбилей йили учун олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этишга сафарбар этиш учун кўпгина ишларни қилдилар.

Жиддий камчиликлар ҳам очиб ташланди. Баъзи партия ташкилотлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, уларни халқ хўжалик планларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишда сиёсий агитациянинг роли ва аҳамиятига ҳалигача етарли баҳо бермаётирлар. Район партия комитети, партия комитетларининг бюро йиғилишларида ва партбюроларда, партия йиғилишларида оммавий-сиёсий ишнинг аҳволи ва таъсирчанлиги масалалари тез-тез муҳокама этиб турилмайди. Баъзи бошланғич ташкилотлар меҳнаткашлар ўртасида ғоявий-сиёсий ва тарбиявий ишни кенг қизитиб юбориш ўрнига ўзларининг диққат-эътиборларини нуқул хўжалик масалаларини ҳал этишга қаратмоқдалар ва шу тариқа маъмурий органлар, хўжалик ходимлари ва мутахассисларнинг ўрнини босмоқдалар.

Шундай партия ташкилотлари ҳам борки, уларда оммавий-сиёсий иш олиб бораётган коммунистлар ва партиясиз активларнинг ўқиши чинакамига ташкил қилинмаган. Баъзи сиёсий ахборотчилар, сиёсий ташкилотчилар, агитаторлар мамлакатнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаёти масалалари ва халқаро аҳвол масалалари юзасидан ишчиларга, колхозчилар ва хизматчиларга камдан-кам лекция ўқишади, кўпинча ўқиган лекциялари талабга жавоб бермайди.

Бевосита ишлаб чиқаришда дала шийпонларида, шунингдек аҳоли истиқомат қилиб турган жойларнинг ўзида деҳқонлар орасида оммавий-сиёсий иш етарли қизитиб юборилган эмас. Кўргазмали агитациядан, маданий-оқартув муассасалари, сиёсий маориф кабинетларидан, агитпунктлар ва қизил бурчаклардан етарли фойдаланилмаётир. Раҳбар кадрлар билан олиб бориладиган ишнинг аҳволини кўп жиҳатдан яхшиламоқ керак. Районда меҳнат интизомини ва социалистик жамият қоидаларини бузиш, айрим коллективларнинг социалистик мажбуриятларни бажармаслиги каби ҳоллар тез-тез рўй бериб турибди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Денов районида оммавий-сиёсий ишни яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади.

ОБКОМ ҚАРОРИГА МУНОСАБАТ ШУМИ?

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Газетамизда Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли комплекс механизациялашган колхоз партия ташкилоти ва правлениесининг машина теримини ташкил қилиш юзасидан тадбирлари эълон қилинган эди. Фарғона область партия комитети колхоз коммунистларининг ибратли ишларини маъқуллаб, район партия комитетларига, колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотларига бу ташаббусни кенг муҳокама қилиш, машина теримини ташкил этиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқишни топширган эди.

Обком қарори қуйи партия ташкилотларига юборилганига ярим ойдан ошди. Шу давр ичида жуда кўп хўжаликларнинг партия ташкилотларида бу қарор муҳокама қилиниб, машина теримини ўтказиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди. Имкониятлар қараб чиқилиб, оширилгач мажбуриятлар олинди.

Аммо обком қарорини номигагина муҳокама қилиб қўяётган партия ташкилотлари ҳам йўқ эмас экан. Биз бундай ноҳуш фактга Ленинград районидаги «Партия XX съезди» колхозида дуч келдик. Колхоз партия ташкилотининг секретари Абдуҳаким Эшпўлатовдан:

— Обкомнинг Карл Маркс номли колхоз коммунистлари ташаббуси ҳақидаги қароридан хабарингиз борми? — деб сўрадик.

— Бор. Қарорни олганимизга анча бўлди. Кеча партия ҳисобот-сайлов йиғилишидан кейин муҳокама қилдик, — деди партком секретари.

— Нега, вақт топилмадими?

Шу савол бўлдию, Эшпўлатов баҳона рўкач қилишга ўтиб олди.

— Бўлмади-да. Орага Энгельс номли колхозда район бўйича ўтказилган семинар тушди, кейин партия ҳисобот-сайлов йиғилишига тайёрланиш керак бўлиб қолди. Шундай қилиб, сурилиб кетди.

Қизиқ, куни бўйи партия ҳисобот-сайлов йиғилишида ўтириб чарчаган партком аъзолари яна партия комитети йиғилишини ўтказиб, обком қарорини қанақасига кенг муҳокама қилишди ва қандай конкрет тадбирлар ишлаб чиқишди экан?

— Бўлмаса ўша партком йиғилишининг қарорини кўрсак бўладими? — дедик.

Энди партком секретари ўнғайсиз аҳволга тушиб каловланди.

— Нима десам бўлади. Ҳар гал ёзиб қўярдик, шу гал ёзилмай қолган эди. Ёзиб қўямиз.

— Айтингчи бўлмаса, партия комитети мажлисида машина теримини ташкил этишни яхшилаш юзасидан қандай истаклар билдирилди?

Ўртоқ Эшпўлатов хийла вақт ўйланиб қолди. Кейин:

— Машиналар камлик қилади. Яна сотиб олиш керак, деган истаклар бўлди. Шундан кейин иккита терим машинаси сотиб олдик, — деди.

Райкомдан суриштириб билсак, афсуски, бу иккита терим машинаси партком секретари айтгандай обком қарори муҳокама қилингандан кейин эмас, балки анча олдин — августнинг бошида сотиб олинган экан.

Ленинград район партия комитети ҳам обкомнинг бу қарорини юзаки муҳокама қилган. Ўтган йили районда 330 та терим машинаси билан 25740 тонна пахта териб олинган экан. Бу йил хўжаликл[illegible] ҳозиргача 37 та янги маш[illegible] сотиб олган. Машина со[illegible] олиш давом этяпти. 37[illegible] яқин машина билан ра[illegible] 26 минг тонна пахта те[illegible]риш мажбурияти олин[illegible]. Бу бултургидан орқага [illegible] эмасми, ахир?

М. МАНСУ[illegible]
«Совет Ўзбекистони» [illegible] бири.

Шаҳрисабз район партия ташкилотларида

ТАРИХГА НАЗАР

Район партия ташкилоти Қашқадарё воҳасидаги тўнғич ташкилотлардан биридир. Район коммунистларининг фахрланишга арзийдиган анъаналари, курашларда чиниққан бой тажрибалари бор. Район партия комитети партиявий-ташкилий бўлимининг ходимлари ветеран коммунистлар ёрдамида партия ташкилотининг тарихини ўрганяптилар. Район партия комитетининг дастлабки конференцияларига атаб улкан стенд тайёрланди. Унда илк конференцияларнинг кун тартиби, қачон бўлиб ўтгани, кимлар қатнашганлигига доир қизиқарли фактлар бор. Шаҳрисабзда Совет ҳокимиятининг мустаҳкамланиши учун самарали ишлаган коммунист-ветеранлардан Т. Жалилов ва С. Маннонов ўртоқлар яқинда Тошкентга бориб, партия тарихи институтидаги архив материалларидан Шаҳрисабз район партия ташкилотининг тарихига оид ҳужжатлар билан батафсил танишдилар. Уларнинг Тошкентга қилган сафари баракали бўлди. Кўпгина қизиқарли ҳужжатлардан: гражданлар уруши, колхозлаштириш даврида амалга оширилган тадбирлардан фотонусхалар олдилар, бу тадбирларни амалга оширишда жонбозлик кўрсатган кишиларни аниқлаб қайтдилар. Ҳозир район партия ташкилотларининг тарихига оид йирик альбом ташкил қилинмоқда.

ИБРАТЛИ ТАШАББУС

Куйбишев ва Ленин номли колхоз партия комитетларининг ташаббуси билан хўжаликлар ва корхоналар партия ташкилотлари ҳузурида партиявий-ташкилий ва идеология бурчаклари ташкил қилишга қарор қилинди. Бундай бурчаклар учун алоҳида хоналар ажратилади. Бу ерда иш планларининг тузилиши, партия йиғилишларини ўтказиш тартиби, партия группалари ва халқ контроли группаларига раҳбарлик қилишнинг турли формалари билан танишиш мумкин. Партиявий-ташкилий ва идеология ишлари бурчагида КПССнинг аъзолари тўғрисида ҳам тўла маълумот олиш мумкин. Бундан ташқари, бу ерга келган коммунистлар, цех партия ташкилотининг секретарлари илмий коммунизм асосчилари К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Лениннинг асарларидан баҳраманд бўладилар.

Ҳозир бундай бурчаклар райоининг барча хўжаликларида ва саноат корхоналарида ташкил этилмоқда.

ҲИСОБОТ-САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН

Шаҳрисабздаги барча партия ташкилотларида ҳозирданоқ ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик қизғин бошлаб юборилди. Шунинг учун район партия комитети партия йиғилишларини ташкилий, пухта уюшган ҳолда, ҳаётий зарур масалаларни муҳокама қиладиган, муҳим проблемаларни кўтариб чиқадиган қилиб ўтказиш чораларини кўряпти.

— Илгари партия йиғилишларида кўпинча хўжалик масалалари кўриларди, — дейди район партия комитети партиявий-ташкилий ишлар бўлимининг мудири В. Эргашев, — эндиликда партия йиғилишларида ҳар бир коммунист ўзини қизиқтирган масалани ўртага ташлаяпти. Йиғилишларда хўжалик масалаларидан ташқари комсомолларга, халқ контроли группаларига раҳбарлик, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш каби ҳаётий проблемалар ҳал қилинадиган бўлиб қолди Бу, ҳар бир партия аъзосига катта масъулият юклайди, йиғилишларда кўтарилган масалаларни амалга оширишга ундайди.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галантерия фирмасининг илғор ишчилари Тўхта Саидова ва Мавлуда Исмоилова ўртоқлар. Улар беш йиллик марраларини барвақт эгаллаш учун курашиб, смена топшириқларини 130-140 процент бажармоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

Бир мактабда 35 йил

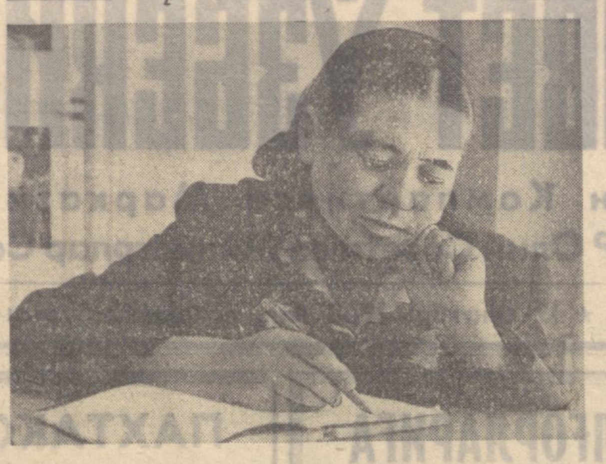

ОНАХОН

Ўқув йили бошланадиган куни Дилбар эрталаб вақтли турди-да, ҳовлида барқ уриб очилиб ётган атир гулларни оралаб кетди. Рўзғор юмушлари билан ўралашиб юрган дадаси уни кўрди-ю, мийиғида кулиб қўйди. Дилбар шоша-пиша энг сара гулларни узиб олаётган эди.

— Кимга, қизим? — сўради дадаси.

— Меҳри опамга, — деди Дилбар қувноқ табассум билан.

Йўлдош ака бир зум ўйга ботиб қолди. Ўзининг ҳам ўқувчилик йиллари бир-бир кўз ўнгидан ўтди. Йўлдош ака ҳам бир пайтлари Меҳри опанинг қўлида ўқиган эди. Ўшанда у ҳам биринчи дарсга киришдан аввал ариқ бўйида яшнаб турадиган гулсафсарлардан Меҳри опасига гулдаста олиб борар эди. Бу воқеа Йўлдош аканинг назарида худди кечагина содир бўлгандек туюлса ҳам, орадан қарийб 30 йил ўтиб кетган. Мана энди у ҳозир колхозда бригадир бўлиб ишлаяпти. Қизи Дилбархон эса яна Меҳри опанинг таълимини оляпти.

Йўлдош ака ҳам энг сара гулларни узиб, чиройли гулдаста ясади-да, қизига узата туриб:

—Мана буни Меҳри опангга менинг номимдан бергин, — деб тайинлади...

Юзларини ажин, сочларини оқ эгаллаган бу жонкуяр муаллимани қишлоқда ҳамма ҳурмат қилади, олқишлайди. Ўзининг бутун ҳаёти ва кучини педагогикага, маорифга, болаларни севишга бағишлаган бу коммунист аёл 35 йилдан бери бир мактабда ўқитувчилик қилиб келмоқда.

У 16 ёшида хотин-қизлар техникумини тамомлаб келган пайтида Қибройда фақат 4 синфдан иборат бошланғич мактаб бор эди, холос. Бунинг устига ўша пайтда болаларни мактабга тортиш ҳам анча мушкул иш эди. Меҳри опа уйма-уй юриб бола йиғарди. Кечқурунлари эса чаласавод кишиларни ўқитар эди. У хотин-қизлар ҳаётида ҳам актив қатнашиб, уларни паранжи балосидан озод қилишда ўрнак бўлди, катта иш олиб борди.

1942 йилда уни Коммунистик партия сафига қабул қилишди. Ўша оғир йилларда Меҳри опа мактабдан ажралмаган ҳолда Ўрта Осиё Давлат университетининг тарих факультетини сиртдан ўқиб тамомлади. 1947 йилга келиб Қибройдаги мактаб ўрта мактабга айлантирилди. Унинг кекса ва энг актив ўқитувчиларидан бўлмиш Меҳри опага «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали берилди.

Меҳри опанинг қўлида таълим олган ўқувчиларнинг сонини аниқлайман деган одам овора бўлади. Улар жуда кўп. Уларнинг орасидан қўша-қўша олимлар, инженерлар, врачлар, ўқитувчилар, забардаст механизаторлар етишиб чиқди.

Яқинда бу ҳурматли муаллима собиқ ўқувчиси Ғулом Хожиматовдан хат олди. «Ҳурматли ва азиз Меҳри опа! Қаерда бўлмайин доим сизни эслайман. Ўқиб юрганимда «Мен офицер бўламан», дер эдим. Шу сўзларим эсингизда бўлса керак. Сиз ўшанда: «Астойдил ҳаракат қилсанг, орзуйингга, албатта етасан», деб жавоб берар эдингиз. Мана, ҳозир Қора денгизда хизмат қилиб, Ватанимизни, Ўзбекистонни, ота-оналарим, ака-опаларимни, Сизни, умуман бутун халқимизни ҳимоя қилишга ўз ҳиссамни қўшяпман. Ҳозир майор унвоним бор. Буларнинг ҳаммаси сиз туфайли рўёбга чиқди. Чиндан ҳам ўқитувчининг сўзи ўқувчига қонундай ўрнашиб қолар экан. Фойдали ўгитларингиз, берган билимингиз, гоҳида эса куйиб-пишиб берган дакиларингиз учун ҳам раҳмат».

Меҳри опа бу мактубни ўқиб, негадир кўзига ёш олди. Бундай хатлар унга жуда кўплаб келиб туради. Меҳри опа мактабда ҳар йил ўтказиладиган традицион учрашувларда ҳам ўзининг собиқ шогирдлари — қадрдон фарзандлари билан учрашиб туради. Ҳозир Меҳри опада ўқиб кетган ёшлардан жуда кўпи фан кандидати бўлиб етишди, кўплари эса аспирантураларда ўқимоқдалар. Уларни кўрганда негадир Меҳри опанинг кўнгли бўшашиб кетади, кўзини севинч ёшлари қоплайди. Ўқитувчи учун шогирдларининг мартабасидан ҳам кўра юксак баҳо бўлмаса керак...

Меҳри опа ўқитган 20 дан ортиқ ўқувчи ҳозир Қиброй мактабининг ўзида ёш авлодга мураббийлик қилмоқда.

Тошкент область, Оржоникидзе районидаги Ленин номли 14- ўрта мактабнинг онахон ўқитувчиси Меҳри Гилмуддинова таълим бераётган 5, 7, 8-синф ўқувчиларининг ўзлаштириши, давомати ҳозир ҳам бошқаларга ўрнак бўляпти. Меҳри опа ҳар бир темани аввал ўзи қунт билан ўрганиб, такрорлаб чиқади. Кейин эса уни яна қунт билан болаларга тушунтиради. Кекса ўқитувчининг ёшларга хос ғайратига, изланишига ҳамма қойил қолади.

—Тарих фани ўтмишимиз, халқимиз ҳаётининг ойнасидир, — дейди Меҳри опа. — Бу фанни ўқувчи қанча кўп ўрганса, унинг фикр дунёси шунча кенгаяди, бепоён, севикли, гўзал Ватанимизга муҳаббати, фарзандлик ҳисси янада ортади.

О. УСМОНОВ.

Суратда: Меҳри опа Гилмуддинова.

Т. Рўзматов фотоси.

ЕҒЧИЛАР ТАДБИРИ

Денов ёғ экстракция заводи янги мавсумни бошлади. Корхона коллективи янги ҳосил чигитининг ёғини олишга яхши тайёргарлик кўрди.

Капитал ремонт чоғида қисман реконструкция ўтказилди. Шелуха-сепаратор цехида қўшимча ускуна ўрнатилди. Қайта ишлашга кетувчи чигитни намловчи системани ўрнатиш юзасидан асосий ишлар бажарилиб бўлинди. Бу янгилик ёғ нобудгарчилигини камайтиришни таъминлаб, ёғни рафинация қилишда тайёр маҳсулот чиқишини 0,2 процент оширади. Тайёргарлик операцияларида банд бўлган ишчиларнинг меҳнат шароити анчагина яхшиланади.

КОЛХОЗ СТИПЕНДИАТЛАРИ

Қува районидаги «Коммунизм» колхозининг правлениеси ўқишга жўнаб кетган ўнта ёш колхозчига стипендия тайинлади. Булар орасида эндиликда Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг студенти бўлган Қурбон Марипов, Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтига имтиҳон топширган Ўғилжон Абдуллаева ҳамда техникумларнинг ўқувчилари бор.

Бу йил областдаги колхоз стипендиатлари қаторига қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг илғорларидан яна 150 киши қўшилди.

ЯНГИ МАШИНА — ДЎСТЛАРГА

Ўзбекистон пойтахтида яратилган юзлаб «зангори кемалар» Болгария Халқ Республикаси далаларига чиқиш учун шай бўлиб турибди. Яна бир ажойиб машина—«Ташсельмаш» заводи яратган тўрт қаторли «Ўзбекистон» пахта териш машинаси қардош республикадаги ана шу машиналар қаторидан жой олади. Болгария деҳқонлари чет эл пахтакорлари орасида биринчи бўлиб жаҳондаги ана шу энг мукаммал машина билан таниша олади. Бу машина бир кунда 25 тоннагача пахта териб беради.

Завод «УН ХВ» маркали комбайннинг узоқ вақт тўхтовсиз ишлашини гарантиялаган.

МЕХАНИЗАЦИЯ ШАРОФАТИ

«Андижанирмаш» заводининг асосий корпусига металл етказиб бериш билан боғлиқ бўлган юк ортиш ва бўшатиш ишлари механизациялаштирилди. Бу тадбир неча ўнлаб турли ишчиларни бошқа ишлар учун бўшатиш имконини берди. Ҳозир бу ишчилар малакали станокчи бўлмоқдалар. Темир йўл вагонларидаги юкни бўшатиш ва уларга юк ортиш учун кучли механизмлар комплекси қўлланилмоқда.

АЛИШЕР НАВОИЙГА АТАБ

Тошкентдаги республика халқ кутубхонаси коллективи Навоийнинг туғилган кунига 525 йил тўлиши муносабати билан кўргазма ташкил қилди. Кўргазмада шоир яшаган давр, унинг ижоди ҳамда адабиёт ва санъатда Навоий образини ифода этувчи бўлимлар бор. Кўргазмага В. Зоҳидовнинг «Навоийнинг ғоя ва образлари», А. Ҳайитметовнинг «Навоийнинг адабий-танқидий қарашлари» Е. Исҳоқовнинг «Навоийнинг илк лирикаси» каби кўплаб асарлар қўйилган.

Кўргазма томошабинларда катта таассурот қолдиряпти.

А. РАҲИМОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИДА

МЕҲНАТ НАШИДАСИ

Қорадарё. . . Унинг манбаи қорли тоғлар. Жилғалардан, сойлардан тип-тиниқ биллур сув тоғдан-тошга урилиб, ўйноқлаб пастга отилади. Улар худди асов отдек кўпикка ботган ҳолда асосий ўзанга қуйилади. Туя каби ўкиради, шердек сакрайди қайнаб-тошиб уйдек-уйдек келадиган тошларни думалатиб оқа бошлайди. Ойна каби сув лойқаланади, дарё ўз қирғоғини ялаб емиради.

Шунинг учун ҳам Қорадарёнинг ўзани жуда кенг. Айрим жойларда икки қирғоқ ўртасидаги масофа 4-5 километрча чўзилган. Дарё суви бугун чап қирғоқ томонда оқса, эртаси уни ўнг қирғоқ яқинида кўрасиз. Индинига эса ўртадан яхшигина ўзан пайдо қилади. Шу туфайли Қорадарёни одамлар Тентаксой деб ҳам аташади. Аммо, унинг бу тентаклиги Кампирравот ғорига киргач, янада ортади.

ЎЖАР ДАРЁ

Дарвоқе, Кампирравот ғори. Буни тўғонга ўхшатса тўғрироқ бўлади. Чунки бу ерга яқинлашганда худди чарчагандек дарё ўз оқимини секинлатади. Катта ёйилма ҳосил қилади. Сув икки тизма тоғ орасида димланиб, торгина бир жойдан Фарғона водийсидаги дарёларга бўлинади.

Октябрь революциясидан илгари одамлар ўша жойларга сепоялар ўрнатиб, унинг ёрдамида сувни дарёларга, сойларга, ариқларга бўлар эдилар. Аммо, Қорадарё фақат номи билангина эмас, иши билан ҳам қоралик қиларди. Баъзан баҳор ойларида «ғор»га жуда кўп сув қуйилганидан у яна кўпириб кетар, сепояларни чилпарчин қилиб, тўғри келган томонга оқиб кетаверарди. Бу, жуда катта фалокатларга сабаб бўлар, бутун-бутун қишлоқ сув остида қолиб кетарди.

Одамлар унинг ўзанини ўзгартиришга кўп ҳаракат қилсалар ҳам у зое кетарди. Ўжар дарё кетмон билан қуролланган одамларни назар-писанд қилмасди. Натижада бир томонда сув тошқини юз берса, иккинчи тарафда экинлар сувсизликдан қовжирарди. Чор ҳукумати Фарғона водийсининг қимматли хом ашёси—пахтасини олар эди-ю, бироқ хунрезликка барҳам беришни ўйламас, Кампирравотда мустаҳкам тўғон қуришни хаёлига келтирмасди.

ДАСТЛАБКИ ҚУТЛУҒ ҚАДАМЛАР

Туркистон ўлкасининг революцион ҳукумати ирригация тармоқларини сақлаш ва қўриқлаш тўғрисида махсус қарор қабул қилди. 1918 йил 27 апрелда ўлканинг Андижон Совети буйруғи эълон қилинди. Унда бундай дейилади,

«Керак бўлса ариқ оқсоқоллари қурилиш материаллари билан таъминлансин...»

Советларнинг ва РКП(б) Фарғона область комитети ҳамда [illegible]рокоми аъзолари вакилларининг 1919 йил 29-31 мартда ўтказилган фавқулодда съездида Андижон Советининг раиси ўрток [illegible]мирнов Кампирравот сув узелини қўриқлаш ва тошқиннинг олдини олиш лозимлиги тўғрисида [illegible] қилди. Кўп ўтмай узелда [illegible]г ишлари билан шуғуллан[illegible] гидротехника мутахассисла[illegible] қурувчилар отряди ажратилди.

[illegible]4—35 йилларда ёғоч ин[illegible] қурилди. Бу сувни бўлиб [illegible] ишини бир мунча енгиллатди. Аммо, 1936 йилнинг баҳоридаги кучли сув тошқини натижасида иншоот бузилиб кетди.

Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош ота Охунбобоевнинг ўзи бу ерга неча бор келди ва чидамли тўғон қуриш ишига бош-қош бўлди. Партия ва ҳукуматимиз мустаҳкам иншоот қуриш учун 1 миллион 600 минг сўм ажратди. Шу тариқа табиий офат оқибати тезда тугатилди.

Кампирравотда мустаҳкам тўғон қуриш ҳақида лойиҳа 1936 йилнинг ноябрь ойида СССР Ер ишлари халқ комиссариатининг Пахтачилик бош бошқармаси илмий-техника Совети томонидан маъқулланди ва бунинг учун 12 миллион 156 минг 136 сўм ажратиш ҳақида қарор қабул қилинди.

1937 йилдан тўғон қурилиши бошланиб кетди. Бу иш учун ажратилган маблағ 19 миллион 337 минг 603 сўмга етказилди. Қурилишга Фарғона водийсидаги колхозларнинг кўпчилиги қатнашди. Ҳукумат техника билан ёрдам берди. Натижада тўғон 1940 йилнинг 1 майида қуриб битказилди.

Тўғонни ишга тушириш олдидан ҳукумат комиссияси иштирокида акт тузилган. Унда шундай дейилган эди

«Янги узел фан ва техниканинг охирги ютуқлари билан таъминланган. Бу тўғон «Андижон», «Шаҳрихон», шунингдек Қирғизистончинг Туш дарёларига ҳамда «Савай» ариғига сувни меъёрида бўлиб беради. Шу тариқа тўғон суви билан 20000 гектар ерни суғориш имконияти бор».

СУНЪИЙ ДЕНГИЗНИНГ БУГУНИ ВА ЭРТАСИ

Партия ва ҳукуматимиз тўғонни реконструкция қилишга кейинги пайтларда ҳам катта аҳамият бериб келди. КПСС XXIII съезди арафасида 115 метр баландликка эга бўлган улкан тўғон қуриш ҳақидаги лойиҳа тасдиқланди. Эндиликда Кампирравот беш йилликнинг зарбдор қурилишига айланди.

Бу ерга Иттифоқимизнинг турли шаҳарларидан қурувчи мутахассислар кела бошлади. Уларнинг ишлашлари учун энг аввал турар-жойлар, маданий-маиший бинолар қуриш лозим эди. Шунинг учун ҳам тез орада Қорабағиш ва Тополино қишлоқларида 3-4 қаватли турар-жой бинолари қад кўтара бошлади. Қисқа муддат ичида 28 минг квадрат метр турар-жойлар, 770 ўқувчига мўлжалланган мактаб қурилди. 450 ўринли болалар боғчаси, 600 ўринли клуб 4 ошхона, 7 магазин ва бошқа маданий-маиший бинолар фойдаланишга топширилди.

Эндиликда Қорабағиш ва Тополинонинг қиёфаси ўзгариб, шаҳар тусини олаётган ишчилар посёлкасига айланиб бораётир. Бош объект—котлованда ишлар кундан-кунга қизимоқда. Меҳнат нашидаси баланд пардаларда янграмоқда. Бульдозерлар, қудратли кранларнинг овози бир дам тинмайди. Рашид Сотиболдиев, Аҳмадбек Телекматов, Владимир Гек каби кранчи ва бульдозерчилар умумхалқ социалистик мусобақасининг энг олдинги сафларида бораётирлар. Улар ер қазиш, текислаш ишлари бўйича кунлик топшириқларни ортиғи билан адо этаётирлар.

Яна бир асосий объектда қурилиш ишлари поёнига етиб қолди. Бу, йилига 700 минг кубометр бетон, 1 миллион 700 минг кубометр шағалли бетон ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган завод қурилишидир. Заводни 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг ишчилари бунёд этмоқдалар. Ғишт терувчилардан Камол Жалилов, Людмила Фишева дурадгорлардан Турсунбой Кимсанов Тоҳир Асқаров каби комсомоллар улкан бетон заводи қурилишида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Тўғоннинг келажаги қандай бўлади? 1972 йилда бу ерда 1 миллиард 750 миллион кубометр сув сиғадиган Андижон денгизи ҳосил қилинади Шу об-ҳаёт билан Фарғона водийси сув танқислигидан халос бўлади. 225 минг гектар суғориладиган, 50 минг гектар янги ўзлаштириладиган ерларга доимий равишда сув етказиб берилади. Бошқача қилиб айтганда, мамлакат қўшимча равишда йилига 180 минг тонна «оқ олтин» олади.

Гигант тўғоннинг бунёд этилиши фақат Фарғона водийсинигина эмас, Қирғизистоннинг Ўш областини ҳам сув билан доимий таъминлайди Шунинг учун ҳам бу иншоотни қардошлар қурилиши деб аташмоқда. 25 миллат вакиллари тўғонни бунёд этишда иштирок қиляптилар.

Янги ирригация иншооти белгиланган муддатда битказилишига ишончимиз комил. Чунки халқлар дўстлигидан қудратлироқ куч йўқ дунёда Бу гидротехника иншоотини Андижоннинг лим-лим косаси дегимиз келади. Ана шу улкан коса туфайли олтин водийимиз янада обод, кўркам бўлаётир.

Н. АБДУКАРИМОВ.

Муросасизлар сигнали

ЭЪТИБОРСИЗЛИК

Бухоро шаҳрида кўзи ожизлар учун ишлаб чиқариш комбинати қуриш планлаштирилди. Қурилиш ишлари учун 1 миллион 200 минг сўм маблағ ажратилди. 163-қурилиш трестининг 987-бошқармаси бинокорлари «шошилинч» иш бошлаб юборишди.

«Хўш, кейин нима бўлди» деяпсизми? Бўлажак комбинат канализацияси учун қувурлар ётқизишди-ю, сўнг қурилиш майдонидан кетиб қолишди

Шартномага мувофиқ, қурувчилар бултур 100 минг сўмлик, бу йил 215 минг сўмлик иш бажаришлари лозим эди. Бугунги кунда комбинатнинг буғхонаси, трансформатор пункти, учта 40 хонали уй-жой биноси, болалар боғчаси маъмурий, маиший бинолар қуриб битказилиши керак эди. Минг афсуски, комбинат барпо этилмоқчи бўлинган майдонда ҳануз янтоқлар тарвақайлаб ётибди . .

Комбинат қурилишини оталиққа олган Бухоро 163-қурилиш тресги раҳбарлари (бошқарувчиси Д. В. [illegible]ков наҳотки бундан бехабар бўлсалар!

Б. ҚАҲҲОРОВ.

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА ПАРТИЯВИЙ ҒАМХЎРЛИК

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

Р. ҒОЙИБОВ,
Ўзбекистон КП Қашқадарё область комитетининг биринчи секретари, область Советининг депутати.

КПСС Программасида, партия XXIII съезди қарорларида Советларнинг роли ва аҳамияти алоҳида таъкидлаб кўрсатилган. Советлар — давлат ташкилотининг олий формаси, социалистик давлатимизнинг асосидир. Советлар — халқ оммасининг жуда кенг ташкилоти ва халқ бирлигининг мустаҳкам тимсоли. Дунёда биринчи ишчи-деҳқон давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин Совет ҳокимиятининг биринчи кунлариданоқ Советлар ишига жуда юксак баҳо берган. «Советлар, — деган эди у. — ҳамма учун очиқ, ҳар нарсани кўз ўнгида қиладиган, омма учун қулай бўлган, бевосита омманинг ўзидан келиб чиқадиган ҳокимият. халқ оммасини ва унинг иродасини тўғридан-тўғри ва бевосита ифода қиладиган органдир». Партиямиз ва унинг ленинчи Марказий Комитети улуғ доҳий васиятларига амал қила бориб, Советларнинг ролини янада ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда.

Маҳаллий Советларнинг кучи — партия раҳбарлигидадир. Ҳозирги вазифалар партия ташкилотларининг Советларга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишини тағин ҳам кучайтириш ва такомиллаштиришни талаб этади. Партия ташкилотларининг бурчи — Советлар олиб бораётган ташкилотчилик ишининг савиясини ҳар тарафлама кўтаришдан, уларнинг хўжалик ва социал-маданий қурилиш соҳасидаги фаолиятини активлаштириш учун бутун чораларни кўришдан иборат.

Область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари Совет органларининг ишини чуқур ўрганиб, уларнинг фаолиятини ҳар томонлама таҳлил қилмоқдалар, қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилмоқдалар, Советларнинг кундалик ишини яхшилашга яқиндан туриб ёрдам бераётирлар.

Партия ташкилотлари халқ хўжалигига раҳбарликни Советлар орқали амалга оширмоқда. Бу билан функцияларнинг такрорланишига ва ишда параллелизмнинг келиб чиқишига чек қўйиляпти.

Областимизда мавжуд 2 шаҳар, 7 район, 4 посёлка, 69 қишлоқ Советлари омма орасида иш олиб боряпти. Улар халқ хўжалигининг турли тармоқларида актив қатнашмоқдалар, ҳаётий масалаларни ҳал этишда партия ташкилотларига фаол ёрдам бермоқдалар.

Партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари ишини яхшилаш, уларнинг ҳуқуқ ва ваколатларини кучайтириш соҳасида катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Айниқса КПСС Марказий Комитетининг 1967 йил 8 мартда қабул қилган «Меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советларининг ишини яхшилаш тўғрисида»ги қарори катта аҳамиятга эга бўлди. Область партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг қарори эълон қилиниши биланоқ қишлоқ ва посёлка Советларини саводли, обрўли ва Советлар ишини севадиган кадрлар билан таъминлашга катта эътибор берди.

Аввало қишлоқ ва посёлка Советлари ижроия комитетларининг раислари область партия комитетининг, раис ва ўринбосарлари ва секретарлари шаҳар ва район партия комитетларининг номенклатурасига олиниб, танлаб тасдиқдан ўтказилди. Агар 1967 йил бошида қишлоқ ва посёлка Советларининг раислари составида атиги 6 киши олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эга бўлса, ҳозир уларнинг сони 22 кишига етди, раислар составида ҳозирги кунда биронта ҳам бошланғич маълумотга эга бўлган кишилар қолмади. Раис ўринбосарлари ва секретарлар составида ҳам худди шундай ижобий ўзгаришлар рўй берди.

Албатта Советлар фаолияти таъсирчанлиги депутатлар составининг сон жиҳатидан кўпайганлиги билан белгиланмайди, балки ҳар бир депутатнинг активлигига, онглилигига, топширилган ишни чуқур масъулият ҳис этиб бажаришига боғлиқ

Ҳалол меҳнат қилиш, барчага намуна кўрсатиш, ҳамма илғор ташаббусларнинг тарғиботчиси бўлиш, ўзига топширилган участкада меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириш депутатнинг биринчи даражали вазифаси ҳисобланади. Депутат ишлаб чиқаришда нечоғли самарали меҳнат қилса, у сайловчиларнинг катта эътиборига ҳурматига сазовор бўлади; айни пайтда унинг депутатлик фаолияти ҳам муваффақиятли бажарилади. Қишлоқ хўжалигига намунали раҳбарлик қилаётган депутатлардан Ғузор районидаги Ленин номли колхоз раиси область Советининг депутати ўрток А. Турсунов халқ хизматкори эканлигини амалда исботлаяпти. Мазкур хўжалик йиллик пахта, дон, пилла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш планларини муттасил бажариб келяпти. Хўжаликнинг иқтисодий юксалишида А Турсуновнинг катта хизматлари бор. Шаҳрисабз район Советининг депутати, райондаги Навоий номли колхоз раиси Очил Рўзиевнинг ташаббуси билан қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни ривожлантириш соҳасида намунали тадбирлар амалга оширилди. Натижада пахта ҳосилдорлиги икки йил ичида гектарига 12-13 центнер ошди. Ўтган йили хўжалик деҳқонлари ҳар гектар майдондан 39.1 центнердан пахта ҳосили етиштириб, ҳосилдорлик жиҳатидан областда биринчи ўринга чиқиб олди. Бу йил колхоз миришкорлари 40 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Ғузор районидаги Капд

Тошкентда суғориладиган ерларни гидрогеологик тадқиқ қилиш бўйича халқаро семинар ўтказиляпти. БМТ ташаббуси билан очилган бу илмий йиғинда Жазоир, Венгрия, Греция, Конго (Браззавиль), Нигерия, Руминия, Того, Тунис, Сенегал мамлакатларининг вакиллари иштирок этмоқдалар. Суратда: семинар қатнашчиларидан бир группаси ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

А. Горокрик фотоси
УзТАГ фотохроникаси.

Тожикистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси

ДЎСТЛАР ҚУЧОҒИДА

Тожиклар диёридаги ўзбек адабиёти ва санъати декадаси беш асосий оқим бўлиб ёйилиб кетди. Ўзбек қардошлиги байрами, ўзбек сухани, қўшиғи, рақсининг бу байрами неча ўнлаб, юзлаб катта ва кичик учрашувларда, концертлар ва шеърхонликларда, дўстларнинг гулдасталар тутиб, меҳмоннавозлик кўрсатаётганликларида намоён бўлмоқда.

Меҳмонлар Қорахон Сардоров номли посёлкага кириб келаётганларида уларни халқ одатига кўра бир тўда суворийлар кутиб олдилар. Азиз меҳмонларга «Хуш омадед» («Хуш келибсиз») деган сўзлар ёзилган катта патир тутқазилди.

Бу ердаги ҳар бир бинода, кўп қаватли уйлар тушган замонавий посёлка йўлларида, магазинларнинг ойнабанд витриналарида, клуб ва ёзлик театрда, ҳар бир уйда мана шу сўзлар ёзилган алвонлар кўзга ташланади. Посёлканинг марказидаги кўк равоқ остида шу посёлкага номи қўйилган кишининг ҳайкали турибди. Қорахон Сардоров босмачиларга қарши кураш йилларидаги кўнгиллилар отрядининг командири, бу ердаги посёлка Советининг биринчи раиси, колхоз ташкилотчисидир.

Ўзбекистон вакиллари Сардоров номли посёлкадаги Пушкин номли кўп қаватли мактабга ташриф буюрдилар. Шоир ва ёзувчилар С. П. Бородин, Мирмуҳсин, Назир Сафаров, Жўлмирза Оймирзаев мактаб ўқувчилари билан бўлган мароқли учрашувларни ҳеч қачон унутмажаклар. Болалар адиблардан ёзган китоблари ҳақида, қардош республика тўғрисида гапириб беришларини сўрадилар. Ўнинчи синф ўқувчиси Ҳурматой Муҳаббатова шоира Зулфия шеърларини маҳорат билан ўқиб берди.

Шундан сўнг Ленин номли колхоз томон йўл олинди.

— Яқинда бизга Ўзбекистондан ўзаро текшириш бригадаси келиб кетди. Улар бизга кўп яхши маслаҳатлар беришди,— деб ҳикоя қилади колхоз раиси Т. Қурбонов.

Бошқа бир группа жануб томонга — Москва районига қараб йўл олди. Бу ер чегара... Одатда бу ерда сокинлик ҳукм сурса ҳам, бу сокинлик музика садолари, чилдирма ва дуторнинг оромбахш куйлари билан жўр бўлиб кетди. Ватан посбонлари қадрли меҳмонларни қизғин ва самимий кутиб олдилар.

Шу куни декада қатнашчилари В. И. Ленин номли колхозда меҳмон бўлишди. Бу ерда бўлган дўстлик кечасига яқин атрофдаги хўжаликларнинг меҳнаткашлари ҳам келишди.

Декада қатнашчилари Ленинободда бўлдилар. Меҳмонлар шойи комбинати меҳнаткашларининг ҳаёти билан қизиқиб танишдилар. А. С. Пушкин номли театрда шаҳар меҳнаткашларининг Ўзбекистон вакиллари билан самимий учрашуви бўлиб ўтди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири С. Шермуҳамедов, тожик ёзувчиси Раҳим Жалилий ўзбек ва тожикларни, Совет Иттифоқидаги барча халқларни боғловчи мустаҳкам алоқалар тўғрисида гапирдилар, ёш тожик шоираси Нори Алимуҳаммедова дўстлик ҳақида ёзган шеърини ўқиб берди.

Ўзбекистон вакиллари Ленинободда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун курашганлар хотирасини ҳурмат қилиб эсладилар. Улар Ленин номли майдондаги улуғвор монументнинг абадий машъаласи ёнига гулчамбарлар қўйдилар.

Помирни «Дунё томи» деб айтишади. Бу ердаги улкан тоғлар қучоғида жойлашган Хорог шаҳрини «Булут ўпар шаҳар» ҳам дейишади. Лекин чинакам дўстлик учун ҳеч нарса ғов бўлолмайди. Декада қатнашчилари тоғли Бадахшон меҳнаткашлари билан учрашгани мана шу булут ўпар баланд тоғлиққа кўтарилдилар.

Совет Иттифоқининг энг баланд жойдаги театри — Рўдакий номидаги музикали комедия театрида дўстлик кечаси бўлиб ўтди. Тоғли Бадахшон область партия комитетининг биринчи секретари М. Назаршоев меҳмонларга табрик сўзлари билан мурожаат қилди.

АФСОНАЛАР ДАРЁСИ

Оржоникидзеобод — Кофарниҳон дарёси соҳилига жойлашган шаҳар. Адабиёт ва санъат декадаси қатнашчиларининг йўли шу томонга — уйсозлик комбинати ва пахта тозалаш заводи бор район марказига тушди.

Машиналар шаҳарнинг марказий кўчаси — Гагарин номли кўчадан ўтиб бормоқда. Чап томонда Октябрнинг 50 йиллиги шарафига очилган ва шу ном билан аталадиган маданият саройи жойлашган. Унинг яқинида Чайковский номли етти йиллик музика мактаби барпо этилмоқда. Ундан нарироқда театр биноси қад кўтарган. Бу театр бадиий коллективи яқинда Москвада зўр муваффақият билан томошалар кўрсатди. Дастлабки учрашувларданоқ Кофарниҳон соҳилларида санъат алоҳида қадр топаётганлиги сезилиб турибди. «Ленинград» колхозининг раиси Н. Розиқов меҳмонларни ўзи ёзган шеърлари билан қарши олади. У ажойиб ташкилотчи бўлибгина қолмай, айни вақтда нозик дидли лирик шоир ҳамдир. Театр артистлари Н. Розиқов декада шарафига тўқиган қўшиқларни ижро этадилар. Ёш рассом Р. Икромова эса шоира Зулфияга унинг ўзи чизган портретни тақдим этади.

Декада қатнашчилари район марказидан «Коммунизм» колхозига томон йўл оладилар. Пахтакорлар, чорвадорлар, механизаторлар меҳмонларни қизғин қарши оладилар. Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Бурунов пахтаси, от заводи, машҳур Ҳисор қўйлари ва мўл-кўл сабзавоти билан танилган хўжалик тўғрисида ҳикоя қилиб беради. Кофарниҳон соҳиллари ярим тунгача чилдирма ва чанг садоларида янграб турди, шеър ва қўшиқлар жўр бўлиб турди.

Қўрғонтепа яқинида жойлашган Вахш азот-ўғит заводининг ишчи ва хизматчилари декада қатнашчиларини гулдасталар билан ва дўстона қўл сиқишиб кутиб олдилар. Тожикистон улкан химиясининг тўнғич коллективи корхонани барпо этишда ўзбек химиклари ва машинасозлари кўрсатган қардошларча ёрдамни юксак қадрлайдилар. Завод директори М. П. Проскурин шу ҳақда гапирди.

Қўрғонтепа шаҳар стадионида бўлиб ўтган 10 минг кишилик дўстлик митингида шаҳар ва унинг ён-атрофидаги колхозларнинг аъзолари ўзларининг ўзбек халқига бўлган меҳр-муҳаббат туйғуларини изҳор қилдилар. Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг раиси К. Яшин сўзлаб очиқ кўнгиллилик билан кутиб олаётганликлари учун тожик халқига миннатдорчилик изҳор қилди.

С. ФРОЛОВА,
Э. РАШИДОВ,
УзТАГ махсус мухбирлари.
(Телетайп орқали олинди).

ДУШАНБА. Тожикистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси давом этмоқда. Ўнгдаги суратда: ўзбекистонлик меҳмонлар «дунё томи» — Помирдаги Поршнев қишлоғининг қариялари билан суҳбатлашаётирлар. Декада қатнашчиларидан — драматург К. Яшин, Ўзбекистон Маданият министрининг ўринбосари С. Камолиддинов ва тожик шоири Б. Раҳимзода ўртоқлар Вахш районидаги «Правда» колхозининг фахрий аъзолари қилиб қабул қилиндилар. Чапдаги суратда: «Победа» колхози вакиллари уларни фахрий ном билан қутламоқдалар.

Р. Нетелев, Р. Поздняков фотолари. ТожикТА ва УзТАГ фотохроникаси.

КЎЗБЎЯМАЧИЛИК

Хоразмнинг пахтачиликда довруғи зўр эканлигини ҳамма билади. Лекин чорвачилик оқсаб келаётганлиги ҳам ҳеч кимга сир эмас. Бу тармоқдан фойда ўрнига зарар кўриляпти. Тўғри, чорвачиликни рентабель соҳага айлантириш тадбирлари белгиланди. Режалар секин-аста амалга оширилапти. Энг муҳими — беда майдонлари кенгайди. Ем-хашак экинлари учун унумдор ерлар ажратилди.

Илғор хўжаликлар хашак жамғариш ва силос бостириш топшириқларини барвақт бажариб қўйишди. Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхоз планга нисбатан 1,5 баравардан кўп, яъни 10 минг тоннага яқин силос бостирди. Урганч районидаги Карл Маркс номли колхозда беда ва маккажўхори ҳосилдорлиги кескин ошди. Шу факт характерлики, чорва моллар учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратилган хўжаликларда чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ошаётир. Бу тармоқдан анча фойда кўрилмоқда.

Афсуски, чорвачиликнинг аҳволи кўпчилик хўжаликларда ҳали ҳам қониқарсиз. Маҳсулот етиштириш топшириқлари бажарилмаётир, таннарх эса қиммат. Бунинг асосий сабабларидан бири чорва моллари учун ем-хашак тайёрлашга етарли эътибор берилмаётганлигидадир.

Областда дағал хашак жамғариш топшириғи умуман бажарилган бўлса ҳам қатор хўжаликлар белгиланган топшириқларни бажармадилар. Айниқса силос бостириш кечикяпти. Область бўйича 260 минг тонна силос бостириш юзасидан мажбурият олинган, ҳозиргача 150 минг тоннага яқин силос бостирилди, холос.

Гурлан районида дағал хашак жамғариш плани ҳалигача бажарилмади. Мажбуриятга кўра 41 минг тонна силос бостирилиши керак. Ҳозиргача бостирилгани атиги 20 минг тонна. Район ижроия комитетининг раиси Қ. Урозматов, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Ш. Қурбонов ўртоқлар муҳим ишга конкрет раҳбарлик қилиш ўрнига баъзи боқибеғамларга нисбатан муросасозлик қилмоқдалар.

Ҳазорасп ва Шовот районларида ҳам силос бостириш суръати тезлаштирилмаётир.

Шовот районидаги «Партия XIX съезди» колхози ўтган ойларда сут ва гўшт етиштиришни камайтириб юборди. Ем-хашак тайёрлаш ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Натижада 1200 тонна ўрнига атиги 700 тонна дағал хашак жамғарилди. Силос бостириш топшириғи 30 процент адо этилди, холос. Колхоз раиси И. Маҳмудов, унинг чорвачилик бўйича ўринбосари П. Эрматов ўртоқлар хашак тайёрлаш ва силос бостиришда ғанимат кунларни қўлдан бой бермоқдалар.

Кўзбўямачилик фактлари ҳам учрайди. Гурлан районидаги Киров номли колхозда сводкада 625 тонна деб кўрсатилган дағал хашак ўлчаб кўрилганда 226 тонна чиқди. Шу райондаги «Правда» колхозида жамғарилган хашак 224 тонна ошириб кўрсатилган. Қўшкўпир районидаги Киров номли, Ҳазорасп районидаги Киров номли колхозларда ҳам шунга ўхшаш фактлар рўй берди. Наҳотки, бу колхозларнинг раҳбарлари кўзбўямачилик қилиш билан ўзларини алдаётганликларини тушунмасалар.

Беданинг учинчи ўрими ҳалигача тамомланмаган. Ҳазорасп ва Шовот районларида аҳвол айниқса ташвишли. Областда мавжуд 283 сенокосилкадан 50-60 таси, 245 силос қирқиш комбайнидан 130 таси ишлатиляпти.

Область ва районларнинг қишлоқ хўжалик бошқармалари, колхозларнинг раҳбарлари хашак жамғариш ва силос бостириш топшириқлари тез кунларда бажарилишини таъмин этмоқ учун амалий тадбирлар кўришлари зарур.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири,
С. НОДИРМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» газетасининг мухбирлар пости аъзоси.

ПОЛИЗДА

(РЕПОРТАЖ)

Зовур бўйидаги йўлдан борарканмиз чор атрофда чамандек очилган пахтазор кўз ўнгимизда жилваланарди. Узоқ-узоқларда учиб юрган самолётда эса деҳқонларимизнинг қанотли дўстлари — лочинлар дефолиация ўтказмоқдалар.

Мана, колхоз правлениесининг раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Холмат ака Марозиқов тайинлаган шийпонга ҳам етиб келдик. Хўжалик чўлқуварларининг қўллари билан яратилган мўъжизаларнинг яна бири шу ерда намоён бўлган. Яқин йилларда қип-қизил даштдан иборат бўлган бу ерларда эндиликда чўлқувар азаматларнинг иродаси билан хирмон-хирмон «оқ олтин», мўл-кўл ноз-неъматлар яратилмоқда. Нариroқда бошига чорсисини танғиб олган деҳқон палак оралаб юрибди.

—Ҳорманг, отахон!

—Бор бўлинглар, келинглар, меҳмонлар, — дея ота биз томон юрди. У йўл-йўлакай қовун-тарвуздан узди-да, шийпонга етиб келди. Саломлашдик, танишдик.

—Қовун сайилига келган эдик,—дедик ҳазиллашиб.

—Жуда соз-да, қани, марҳамат! — Оқчабой ота бизни шийпонга таклиф этди.

—Қовун ҳосили қалай, хурсандмисиз, отахон?

—Хурсанд бўлганда қандоқ дейсиз. Ҳосил ҳам мўл, ҳам ширин, тилингизни ёради. Чамамда, бу йил «ширинак ўйини»да яна ғолиб чиқадиган кўринамиз.

Биз отанинг қандайдир мусобақа ҳақида гапираётганини англаб, унга савол назари билан қарадик.

— Ҳа, биз ўтган йили Тошкентда ўтказилган қовун ширинагида қатнашиб, иккинчи ўринни олганмиз. Ушанда бригадиримиз Мамадали хоразмликлар билан бу йил беллашишга қўл олишиб қайтган эди. Омадимиз келиб турибди. Қани, марҳамат қилиб қовунлардан тотиб, сизлар ҳам бир баҳо беринглар-чи.

Оқчабой ота пишиб етилган, ҳар бири 10-12 килограммдан келадиган қовунлардан иккитасини сўйди.

— Бунинг уруғини Тошкентдан олиб келганмиз. Буни «Тошкент парпашаси» деб атаймиз. Мана буниси эса ўзимизнинг «оқ уруғ»...

Биз ҳар иккала хил қовундан тотиб кўрдик. Бири-биридан ширин, тўғриси ҳали бунақа қовунни еб кўрмаган эдик. Бундай лаззатли қовунлар қандай қилиб етиштирилганлигини Оқчабой отадан сўрадик. У, қовунларини коса-коса қилиб қўяр экан, сўз бошлади.

— Боболаримиз қовун эксанг, янги ерда эк, деб бежиз айтмаганлар. Биз бунга доим амал қиламиз, ҳар гал шолипоя ва бедапоядан чиққан майдонларга экамиз. Бу йил ҳам «оқ уруғ», «Тошкент парпашаси», «қора олача», «қора қирқма» «қирпитумшуқ қирқма» каби беш хил сорт қовунни ўтган йилги шоли пояга экдик. Уларнинг орасига эса «Антоновка» тарвузи уруғини қададик. Биз экин парваришига алоҳида аҳамият берамиз. Уруғ униб чиқиб, чорпалак бўлгунга қадар чопиқ қилиб, кейин тўхтатамиз. Чунки қовун палак отгандан кейинги чопиқнинг фойдаси бўлмайди. Бу вақтда илдизга зарар етади. Биз олимларимизнинг ана шу маслаҳатига амал қилиб, экинни ёшлигидаёқ ягана ва чопиқдан чиқарамиз, озуқасидан хабар олиб турамиз. Бу йил ана шу соҳада тракторчи Собиржоннинг хизмати айниқса катта бўлди. Зўр ғайрат кўрсатди, азамат. Бундан ташқари, орттирган тажрибамизга кўра бедапоя, шолипоя ўрнига экилган экинни сира ҳам суғормадик. Чунки, ердаги нам паланка бемалол етади. Аммо, бу йил палакларга тушган шира юмушимизни анча орттирди. Олтин гугурт сепиб, ҳосилни сақлаб қолиш чораларини кўрдик. Шундай қилиб, ҳосил мўл бўлди. Гектаридан 43 тонна деб план берилган эди, уни 50 тонна қилиб бажарамиз, деган ниятимиз бор.

—Отахон, келгуси йилга уруғлик масаласи-чи?

—Ҳа, дарвоқе, эндиликда уруғликни бошқа ёқдан олиб келишга ҳожат қолмади. Уни ўзимиз жамғаряпмиз. Бригадаларнинг аъзолари чўлимиз неъматининг лаззатидан мамнун бўлиб, келгуси йили ҳам шу қовундан етиштирилса, деб уларнинг уруғини ажратиб қўйишяпти. Бундан ташқари, хўжалигимиз аъзоларини қиш ичи ҳам қовун билан таъминламоқчимиз. «Қора қирқма»миз энди етиляпти.

Биз ўртоқ Мамадали Солиев бошлиқ бригададан қайтар эканмиз, қовун-тарвуз миришкори Оқчабой ота Расуловга бу йилги бўладиган «ширинак ўйини»да ҳам ғолиб чиқишига тилакдош эканлигимизни айтдик.

А. ШУКУРОВ,
Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли колхоз.

Суратда: Оқчабой ота «Антоновка» тарвузини кўздан кечиряпти. Олдинда эса «Тошкент парпашаси» навли қовунлар.

Автор фотоси.

Бизнинг ахборот

„Кабоб" ошхонаси

Кабоб лаззатли, ёқимли хушбўй таом! Бундай мазали ва тўйимли таом — кабоблар тайёрлаш учун қурилаётган махсус ошхона биноси фойдаланишга топширилди.

— Бетон ва ойнадан тикланган бу ошхонанинг зали элликдан ортиқ кишига мўлжалланган бўлиб, у чиройли ва бежирим юмшоқ мебеллар билан жиҳозланган. Бу ерда турли хил кабоблар — «ўзбекча», «кавказча», жигарли, қиймали, балиқ кабоби ва ҳатто қозон кабобларини пишириш учун қулайлик яратилган.

«Баҳор» ресторани қошидаги бу ошхона пойтахт хўрандаларига маъқул тушди.

Х. НОСИРОВ.

ЯНГИ АВТОВОКЗАЛ

ХЎЖАЙЛИ. («Совет Ўзбекисотни» мухбиридан). Шаҳар марказида янги автовокзал қурилиб ишга туширилди. Бу қурилишни ремонт қурилиш участкаси инженер-техниклари ва қурувчилари жуда қисқа муддатда битказдилар. Автовокзалда пассажирлар учун барча шарт-шароитлар яратилган. Эндиликда бу ердан Хўжайли — Нукус — Хўжайли — Қўнғирот, Хўжайли — Манғит, Хўжайли — Урганч ва бошқа маршрутлар бўйлаб автобуслар қатнамоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ИЛОНЛАР ЙЎЛ БЕРМАДИ

Гагра мамлакатимизнинг энг гўзал ва оромбахш шаҳарларидан бири. Бу ернинг бир томони Қора денгиз бўлса, иккинчи томонини кўркам тоғлар ўрайди. Шаҳарда туристларни кўплаб учратиш мумкин. Биз дам олиш куни тоғда сайир қилиб юрар эдик, кутилмаганда қизиқ воқеа юз берди.

Ёлғиз-оёқ тоғ сўқмоқларидан туристлар баландга кўтарилмоқда эдилар. Нима бўлди-ю тўхтаб қолишди. Ажаб, бир гала илон йўлни кесиб ўтаётган эди. Улар сўқмоқ йўлдан шошилмай кетма-кет ўтишарди. Йўлларни тўсиб қўйиш учун қилинган ҳаракатлар фойда бермади. Шундай қилиб, бирнеча минутлардан кейин «чорраҳа» йўл очилди.

Р. УРОЛОВ.

УЗУМФУРУШ

Пойтахтнинг Октябрь район колхоз бозори ҳамма вақт гавжум бўлади. Расталарга териб қўйилган мева ва сабзавотлар турли рангда жилваланади. «84-71 ТНГ» номерли такси машинаси олдидаги кишининг бежо хатти-ҳаракатлари шу атрофда айланиб юрган милиция ходими Чинаров диққатини ўзига тортади. Лейтенант яқинлашаётганини кўрган йигит яна безовталанади.

Текширишиш натижасида бу йигит Ҳ. Ҳ. Ниёзий номидаги Наманган Давлат педагогика институти ўқитувчиси М. Абдуллаев экани аниқланди.

Айни вақтда Маҳаматхон арзон баҳода олинган 360 килограммдан ортиқ узумни қоғоз қутиларга жойлаб, Москвага йўл олиш учун шошилган экан. Сафарлари «х...» га учраган Абдуллаевда ... ҳам топилди.

Нафс балосига мубтало бўлган педагог ўз талабаларига энди қайси юз билан ... экан.

С. АЛАХУТД...
милиция ка...

Маркс номли колхознинг бригада бошлиғи, район Советининг депутати Назар Мейлиқулов Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхознинг бош чўпони, область Советининг депутати Жавли Рўзиев, Шаҳрисабз шаҳридаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг цех бошлиғи, шаҳар Советининг депутати Неъмат Тошев, Чироқчи районидаги Максим Горький номли колхознинг бригада бошлиғи, қишлоқ Советининг депутати Нодир Мирзаев ўртоқлар ҳам ана шундай халқ хизматкорларидир. Улар ҳамма соҳада бошқаларга ўрнак бўлишяпти.

Областимиздаги маҳаллий Советларнинг кўпчилиги партия ташкилотлари раҳбарлигида ўз бурчини виждонан адо этяпти, сайловчиларнинг ишончини оқляпти. Депутатлар сайловчилар билан мустаҳкам алоқа ўрнатган ҳолда ишламоқдалар, уларнинг талаб ва истакларига сезгирлик билан қулоқ соладилар.

Партия ташкилотлари Советлар фаолиятини ҳамиша назорат қилиб, кузатиб боради. Район партия комитетларининг қатор бюро ва пленумларида Совет муассасаларининг раҳбарлари — коммунистларнинг ҳисоботлари муҳокама қилинди. Шаҳрисабз район партия комитети район ижроия комитетининг сессияларга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасидаги фаолиятини кўриб чиқди. Шундан кейин район Советининг сессияларида актуал масалалар муҳокама қилинадиган, кун тартибига киритиладиган масалалар билан депутатлар олдиндан хабардор этиб қўйиладиган, қабул қилган қарорларнинг амалга оширилиши назорат қилиб бориладиган бўлди.

Шаҳрисабз район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюроси районидаги Октябрь қишлоқ Советининг аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни ташкил этишдаги фаолиятини атрофлича муҳокама қилиб, тегишли тадбирлар белгилади.

Советларга партия раҳбарлигининг асосий формаси коммунист-депутатлар орқали раҳбарликдир. Демак, коммунист-депутат ўзининг ишчанлиги, ташкилотчилиги билан барчага намуна кўрсатиши керак. Партия ташкилотлари эса ўз навбатида депутатлар иши, уларнинг фаолияти билан доимий равишда қизиқишлари зарур.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, айрим партия ташкилотлари депутатнинг келиб мурожаат қилишини кутиб турмасдан унинг фаолиятига диққат билан назар ташлайдилар, ёрдам берадилар ва қўллаб-қувватлайдилар. Партия мажлислари ва йиғилишларида, партия комитетларининг бюроларида депутатларнинг ахборотлари тингланади. Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхоз партия комитети (секретари ўртоқ Х. Хуррамов) Чияли қишлоқ Советининг фаолияти билан мунтазам қизиқади, партия мажлисларида Советнинг коммунист-депутатлари фаолияти муҳокама қилиниб, тегишли тадбирлар белгиланди. Бу яхши натижалар беряпти. Қишлоқ Советининг депутатлари ва Совет ҳузуридаги доимий комиссиялар ҳаётий масалаларни кўтариб чиқадиган ва уни амалга оширадиган бўлиб қолдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг илғор қишлоқ Советлари тўғрисидаги қарорида Ғузор районидаги Гулшан қишлоқ Советининг намунали ишлари қайд қилинди. Мазкур қишлоқ Совети ижроия комитетининг юбилей йилида хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги эришган ютуқлари муносиб тақдирланди. Бу қишлоқ Советининг сессиялари, ижроком ва доимий комиссияларнинг мажлислари белгиланган муддатларда мунтазам равишда ўтказилмоқда. Шунингдек Муғлон, Кунчиқар, Бешкент, Пахтаобод, Ленин қишлоқ Советларининг коммунист-депутатлари ҳам янги ташаббуслар, таклиф ва мулоҳазалар билан чиқмоқдалар.

Шу нарса қувончлики, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш Советларнинг доимо диққат марказида турибди. Областимизда биронта қишлоқ ва посёлка Совети йўқки, йил давомида ўз сессия ва йиғилишларида мактаб, йўл қурилиши, водопровод ўтказиш, маданият ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг ишини яхшилаш, пенсия таъминоти, болалар боғчалари, умумий овқатланиш ва савдо корхоналари фаолиятини кўриб чиқмаган бўлсин.

КПСС Уставида Советлар ҳузурида партия группалари ташкил этиш кўзда тутилган. Партия группаларининг составига шу сайлов органида ишлаб турган коммунистлар киради. Областимизда бундай партия группалари барча Советлар қошида ишлаб турибди. Мазкур партия группалари кадрлар масаласида, сессияларнинг ташкилий жиҳатдан уюшган ҳолда ўтишига кўз-қулоқ бўлиб туради. Партия группаларининг ташкил этилишидан мақсад — омма орасида партиянинг таъсир кучини ошириш, шу тариқа Советларга раҳбарликни такомиллаштириш, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, Советларда аҳил коллектив вужудга келтиришдир.

Советларга партия раҳбарлигининг энг муҳим шартларидан бири расмиятчиликка, қоғозбозликка қарши курашдир. Бунда маҳаллий Советлар аппаратидаги бошланғич партия ташкилотлари катта роль ўйнаяпти. Меҳнаткашларнинг хатлари, ариза ва шикоятларига вақтида жавоб бериш, қийинчиликларни бартараф қилишда кишиларга кўмак бериш совет ходимларининг жонажон ишидир. Жойларда кишиларни қабул қилиб, уларни қизиқтирган масалаларни тез ҳал этиш практикаси ўзининг ижобий натижаларини бермоқда. Шу туфайли кейинги йилларда меҳнаткашлардан тушадиган ариза ва шикоятлар сони икки баравар камайди. Бу эса кишиларнинг талаб ва истаклари ижроия комитетлар томонидан ўз вақтида ҳал қилинаётганлигини кўрсатади. Маҳаллий Советларнинг ҳисоботларини эшитиб туриш ва партия ташкилотлари томонидан кўрсатилаётган ёрдам Советлар фаолиятини яхшилашда муҳим роль ўйнамоқда. Масалан, область партия комитети Косон район ижроия комитетининг ҳисоботини эшитгандан сўнг ижроия комитет ва унинг жойлардаги органлари ишида жиддий ўзгаришлар рўй берди. Хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик яхшиланди, барча ташкилий ва оммавий ишлар савияси кўтарилди.

Партия маҳаллий Советлар ишини текшириш ва муҳокама қилиш билан чекланмайди. Партия органларининг кўпгина ходимлари ижроия комитетлари, меҳнаткашлар депутатлари Советларининг доимий комиссиялари ишларида бевосита иштирок этадилар.

Областимизда масъулиятли кампания — йиғим-терим бошланди. Шу сабабли ҳозир бутун эътибор пахта теримини зўр уюшқоқлик билан ўтказишга, пахтакор ва механизаторларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шароитларни муҳайё этишга қаратилган. Бунда ҳам маҳаллий Советлар ва қишлоқ депутатлари ташаббускор бўлмоқдалар.

Партия ташкилотларининг бурчи — Советлар фаолиятини доимо яхшилашдан, уларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватлашдан, Советлардаги кадрларни танлаш ва тарбиялаш, демократик принципларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашдан иборат. Коммунистик партиянинг буюк ғамхўрлигидан илҳомланган областимиз маҳаллий Советлари меҳнаткашлар билан алоқани мустаҳкамлаб, уни янада юксак даражага кўтарадилар. Давлат, жамият ишини бошқаришга уларни кенг жалб этиб, уларнинг куч ва ғайратларини коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этадилар.

Чет эллик кишилар Ўзбекистон ҳақида

ЎЗБЕКИСТОН — НАМУНА

Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик Мали комитети делегацияси Ўзбекистон билан танишишни тамомлаб, «Тошкент» меҳмонхонасига келганида кечаси соат 11 дан ошган эди.

Меҳмонларнинг олган таассуроти шу қадар кучли эдики, улар ҳатто шу маҳалда ҳам бажону-дил суҳбатлаша бошладилар.

— Сафардан мамнунмисизлар!

— Ҳа, мамнунмиз, — деб жавоб берди делегация бошлиғи, революцияни ҳимоя қилиш Мали комитетининг аъзоси, маъмурий кадрлар миллий мактаби директорининг ўринбосари Мамаду Касса Траоре. — Совет Иттифоқи бўйлаб бизнинг саёҳатимиз ғоят муваффақиятли ўтмоқда. Лекин биз Ўзбекистонга келганимиздан бениҳоя хурсандмиз. Ўзбекистон тажрибаси Мали революцияси тутган йўлнинг тўғрилигига бўлган ишончимизни мустаҳкамлади. Бу йўл ҳар қандай миллат капитализмни четлаб ўтиб, социализм давридагина қолоқликни тез бартараф этиш, экономика ва маданият соҳасида тараққиётга эришиш мумкинлигини тасдиқлайди.

— Бу тажрибадан қайси бири сизга жуда ҳам муҳим!

— Бу тажрибанинг муҳими кўп. Лекин миллий мутахассис кадрлар тайёрлаш проблемасининг ҳал этилишини энг олдинги ўринлардан бирига қўйиш лозим. Биз ана шу кадрларни тайёрлаб чиқаришни назарда тутмоқдамиз. Сизлар ҳам бизлар сингари ишни ана шундай бошлагансизлар. Эндиликда эса Ўзбекистонда яхши тайёргарликка эга бўлган олимлар, инженерлар, агрономлар, врачлар, педагогларнинг бутун бир армияси ишлаб турибди. Мана шунинг ўзи чинакам маданий революциядир.

— Сиз бу фикрингизни қандай мисоллар билан тасдиқлай оласиз!

— Пахтачиликни механизациялаштириш соҳасида сизнинг эришган муваффақиятларингиз бунинг ёрқин мисолидир. Биз «Ташсельмаш» заводида ўзбек конструкторлари, инженерлари ва ишчиларининг умумий куч-ғайрати билан яратилган пахта териш машиналарини кўрдик. Ана шундай мураккаб ва аниқ машиналар пайдо бўлганлигининг ўзи республикада техникавий тафаккурнинг ривожланиш даражасини, бу тафаккурнинг саноат ишлаб чиқаришида кенг жорий этилганлигини кўрсатиб турибди. Бунинг устига сизнинг қишлоқларингизда ана шу ва бошқа машиналарни бошқарадиган мутахассислар етарлидир.

Саволлар тугади. Лекин суҳбатни Мамаду Касса Траоренинг ўзи якунлади.

— Ўзбекистон, — деди у, — Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ҳаракатига катта ҳисса қўшаётганлигини биз мамнуният билан таъкидлаб ўтамиз. Биз Тошкентда ,Самарқандда, Бухорода саёҳат қилиб юрган вақтимизда тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун кураш ғоялари, империализмга, янги мустамлакачиликка ва ирқчиликка қарши кураш ғоялари, ана шу ҳаракатга асос қилиб олинган ғояларни барча совет кишилари, бутун ўзбек халқи актив қўллаб-қувватлаётганликларига ишонч ҳосил қилдик. Бу эса Африкадиги ёш мамлакат вакиллари бўлган бизларни ғоят қувонтиради.

Г. ЛИПШИЦ, (ЎзТАГ мухбири).

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

● ЯПОНИЯ

ТОКИО. Уз сафларига 54 минг кишини бирлаштирган Япония кўмир саноати ишчилари касаба союзлари федерацияси Хоккайдо оролидаги кўмир шахталарида яқинда ҳалокат юз берганлиги муносабати билан забастовка курашини ва бошқа норозилик ҳаракатларини бошлаб юборди.

Оролдаги олти шахтада 24 соатлик забастовка ўтказилди. Хоккайдодаги бошқа беш шахтанинг кончилари бундан олдин забастовка ўтказган эдилар. Ишчилар ҳукуматдан ва шахталарнинг эгаларидан меҳнат хавфсизлигини таъминлаш юзасидан қатъий чоралар кўришни талаб қилмоқдалар.

Уз сафларига 280 минг кишини бирлаштирган давлат темир йўллари ишчилари Умумяпония касаба союзи ва 63 минг аъзоси бўлган давлат темир йўллари машинистлари Умумяпония касаба союзи даъватига биноан, давлат темир йўлларининг «рационализация қилиниши»га қарши норозилик билдирувчи, тўрт кунлик забастовка бошланди. «Рационализация қилиш» натижасида 50 минг темирйўлчини ишдан бўшатиш хавфи туғилиб қолди.

● АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. Индиана, Мичиган, Теннесси ва бошқа штатларда ўқитувчилар иш ташлаганликлари сабабли кўпгина мактаблар ёпиб қўйилган. Ваҳолонки бу штатларда машғулотлар ўтган ҳафтада бошланиши лозим эди. Иш ташловчилар меҳнат шароитининг яхшиланишини, иш ҳақининг оширилишини ва маориф учун ажратиладиган маблағларнинг кўпайтирилишини талаб қилмоқдалар.

● ВЕНЕСУЭЛА

КАРАКАС. Венесуэла балиқчиларидан 7 минг киши Венесуэладаги чет эл нефть компаниялари, асосан Америка нефть компанияларининг танкерлари миллий сув хавзаларини ифлос қилаётганликларига қарши норозилик билдириб, 24 соатлик забастовка ўтказди.

Мамлакат балиқчиларининг касаба союзи миллий сувларни ифлослантиришни тақиқловчи қонунларни бузаётганликлари ва бу билан венесуэлалик балиқчиларни ишлаб пул топишдан маҳрум этаётганликлари учун нефть компанияларини айблади.

● ЭКВАДОР

ГУАЯКИЛЬ. Гуаякилдаги «Росадо» номли йирик универсаль магазинининг ходимлари иш ҳақининг оширилишини, гарантияланган иш билан таъминлашни ва ишдан бўшатилган ходимларни яна қайтариб ўз ишига олишни талаб қилиб, забастовка бошладилар. Иш ташловчилар репрессияларга қарши ҳамда хўжайинларнинг касаба союзини тарқатиб юборишга ва меҳнаткашлар ўз талаблари қондирилиши учун бошлаган ҳаракатини куч ишлатиш йўли билан бостиришга уринаётганликларига қарши норозилик билдирмоқдалар. (ТАСС).

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БОЛГАРИЯ

София меҳнаткашлари ўзларининг катта миллий байрами — Болгарияда социалистик революция ғалабасининг 24 йиллигини оммавий байрам намойиши билан нишонладилар.

Г. Димитров мавзолейи минбарида партия ва Болгария ҳукуматининг раҳбарлари, чет эллик меҳмонлар бор эди.

9 сентябрь майдони чиройли қилиб безатилган ва тантанавор эди. Ҳамма жойда қизил байроқлар ва транспарантлар кўзга ташланар эди. Мавзолей рўпарасидаги биноларнинг пештоқида Болгария Компартияси Марказий Комитети билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюролари аъзоларининг портретлари бор эди. Шу портретлар ёнидаги қизил алвонларга ёзилган қуйидаги сўзлар узоқдан кўзга ташланади: «Бўронли кунларда ҳам, қуёшли кунларда ҳам биз совет коммунистлари билан, совет халқи билан ҳамиша бирга, ёнма-ён бўламиз». Майдон узра Болгария Компартияси ва халқ ҳукумати шарафига, КПСС ва болгар-совет дўстлиги шарафига, социалистик ҳамдўстлик ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлиги ва жипслиги шарафига табрик сўзлари узлуксиз эшитилиб турди.

Мамлакатнинг барча шаҳар ва қишлоқларида оммавий намойишлар бўлиб ўтди.

ВЕНГРИЯ

Будапештда Венгрияда иккинчи атом реакторини қуриш тугалланай деб қолди. Атом реактори политехника университети территориясида қурилмоқда ва биринчи навбатда таълим мақсадларига — атом энергияси соҳасида мутахассислар тайёрлашга хизмат қилади. Яқин вақт ичида мамлакатда Дунай соҳилидаги Пакш деган жойда Совет Иттифоқининг ёрдами билан Венгрияда биринчи 800 мегаватт қувватли атом электростанцияси қурила бошлаши муносабати билан ҳам реактордан фойдаланиш алоҳида аҳамият касб этмоқда.

ПОЛЬША

Польшанинг Битом шаҳрида Совет Иттифоқи тасвирий санъат виставкаси очилди. Виставкага СССРдаги барча иттифоқдош республикалардан 130 рассом ишлаган суратлар, ҳайкаллар ва графика асарлари қўйилган. Виставка экспонатлари бундан олдин Венгрияда, Германия Демократик Республикасида, шунингдек Польша пойтахти — Варшавада намойиш қилинган эди.

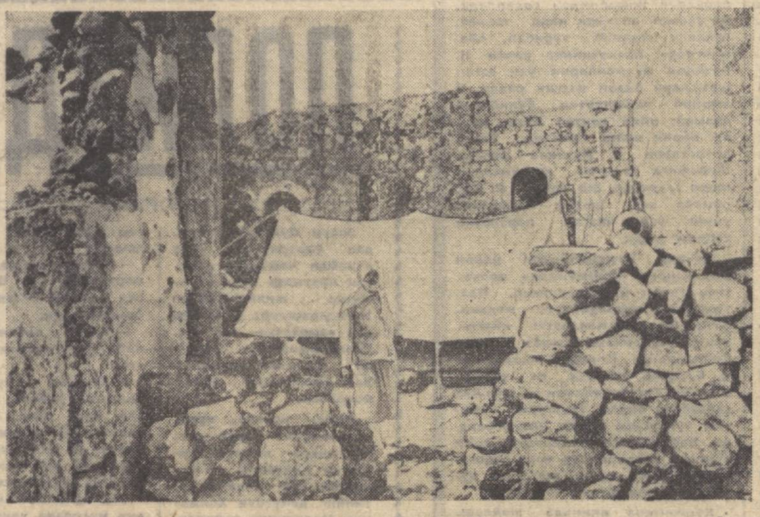

ИОРДАНИЯ. Кўпгина иордан оилалари Исроил агрессорлари вайрон қилиб ташлаган уйларнинг ёнида мана шундай ҳаёт кечиришга мажбур бўлмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ЭКВАДОР. Қито паркидаги «яшил» кутубхона.

С. СИЧЕВ фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ҚАРАШЛАРНИНГ ТЎЛА БИРЛИГИ

УЛАН-БАТОР, 10 сентябрь. (ТАСС). Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети ва Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Вилли Штоф бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси партия, ҳукумат делегацияси шарафига, деб хабар беради Монцамэ агентлиги, бугун зиёфат бердилар.

Зиёфатда Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю Цеденбал билан Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Министрлар Советининг Раиси В Штоф нутқ сўзладилар. Ю. Цеденбал ўз нутқида ҳозирги вақтдаги барча масалалар юзасидан ҳар икки томоннинг қарашлари тўла мос эканлигини таъкидлаб ўтди. Бу эса, деб таъкидлади Ю. Цеденбал, ҳозирги вақтда айниқса муҳим ва актуалдир, чунки Чехословакиядаги воқеаларнинг ривожланиши кўрсатиб турганидек, империалистик реакция ва социализмга душман бўлган кучлар антикоммунистик кампанияни ва социалистик ҳамдўстликка қарши қўпорувчилик ҳаракатларини активлаштирмоқдалар.

В. Штоф ўзининг жавоб нутқида Германия Демократик Республикаси билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги алоқаларнинг мустаҳкамланиши тинчлик ва социализм ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади, деди. У, империалистлар социалистик ҳамдўстликни ичкаридан бузишга зўр бериб уринаётган ҳозирги вақтда ана шу ҳамдўстликнинг бирлиги ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтди. Германия Демократик Республикаси билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги қардошларча дўстлик, деди В. Штоф, социалистик мамлакатлар бирлиги ва жипслигининг намунасидир.

ЖИНОЯТЧИЛИК КЎПАЙМОҚДА

ЛОНДОН, 10 сентябрь. (ТАСС). Ички ишлар министрлиги эълон қилган маълумотлар Буюк Британияда жиноятчилик тинмай кўпаяётганлигидан далолат беради. Шу йилнинг биринчи ярмида Англияда ва Уэльсда содир бўлган жиноятлар сони 641.827 тага етди. Бу — ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 4 процент кўпдир.

Шотландияга тааллуқли бўлган маълумотлар ҳам жиноятчилик ўсганлигидан дарак беради.

ПРЕЗИДЕНТ ЛЮБКЕ ИСТЕЪФО БЕРМОҚЧИ

БОНН, (ТАСС). Германия Федератив Республикасининг президенти Любке ўз лавозимидан муддатидан илгари истеъфога чиқишга тайёр эканлигини билдирди. Федерал президент идорасининг эълон қилинган расмий хабарида ана шу ҳақда гапирилади. Мазкур хабарда кўрсатилишича, истеъфонинг вақти ва шакли тўғрисидаги масала ҳозирча ҳал этилгани йўқ.

Бир неча ойдирки, Боннда Любкенинг президентлик лавозимидан муддатидан илгари кетиши эҳтимоли тўғрисидаги масала муҳокама қилинмоқда. Любкенинг Германияда Гитлер ҳукмронлиги вақтидаги фаолияти аҳоли ўртасида кескин танқид қилинганлиги мана шу мунозарага сабаб бўлди.

Любкенинг президентлик ваколати келгуси йил сентябрь ойидагина тугайди.

Футбол

РАҚИБЛАР УЧРАШУВИ

„ПАХТАКОР" пойтахт футболчилари билан учинчи марта учрашиб, учинчи марта ютқазди. Командамиз бу галги ўйинни Москванинг торпедочилари билан ўтказди. Ҳурматли футбол муҳлисларига маълумки, бу командалар шу йил саккизинчи ноябрь оқшомида СССР кубоги учун финал мусобақаси ўтказадилар.

Хўш, шундай экан рақиблар финал олди синовидан қандай ўтишди?

«Пахтакор» ўйинни ҳужум билан бошлаган бўлса-да ғалабага эриша олмади. Торпедочилар ўйин охиригача ташаббусни қўлдан бермай синовдан муваффақиятли ўтдилар, деса бўлади.

Ўйиннинг биринчи ярмида меҳмонлар дарбозасида хавфли вазиятлар рўй бериб турди. Лекин телевизор экрани ёнида ўтирган футбол ишқибозлари ўйиннинг биринчи ярми дуранг бўлиб тугайди, деб ўйладилар. Бироқ, Любарцев ҳимоя қилаётган дарбозада кутилмаганда хавфли ҳолат юз берди. Мезбонларнинг иккинчи номерли ўйинчиси А. Ленёвнинг зарб билан тепган тўпини дарбозабон ушлаб қола олмади. Ўйиннинг иккинчи ярмида пахтакорчилар ўйинни фаоллаштирдилар. Аммо, яна тўп «Пахтакор» дарбозасига тушди. Бу тўпни Э. Стрельцов киритди. Ўйин охирлашиб қолганда жарима тўпини Г. Красницкий зарб билан уриб, дарбозага киритди.

ЎЙИНЛАР ЖАДВАЛИ ҚУЙИДАГИЧА:

	У.	Т.	О.
«Динамо» К	28	43—17	43
«Спартак» М	26	44—27	37
«Торпедо» М	27	42—22	36
МАСК	26	34—21	33
«Динамо» Мн.	26	29—21	32
«Динамо» Тб.	26	32—16	31
«Динамо» М	28	36—27	31
«Локомотив» М.	26	27—23	30
«Черноморец»	26	36—31	29
«Зенит» Л	26	23—32	25
«Шахтер» Д	26	26—26	24
«Крылья Советов»	26	17—20	23
СКА Р.	26	33—36	23
«Нефтчи»	26	24—34	22
«Заря»	27	15—32	22
«Арарат»	26	24—37	19
«Торпедо» КТ	27	20—32	18
«Кайрат»	26	17—31	17
«Пахтакор»	27	27—49	17
«Динамо» Кд	26	15—30	16

Жадвалда кечаги МАСК — «Динамо» (Киев) ўйини ҳисобга олинмади.

ОБ-ХАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма районларида ҳаво бироз булутли келади. Ёғингарчилик бўлмайди. Шимоли-Ғарбдан 5-10 метр тезликда эсган шамолнинг тезлиги, Фарғона водийсининг Шимолида 15-20 метрга етиши мумкин. Ҳарорат Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областларининг шимолида 15-20 даража бўлиб, қолган жойларда 22-27 даражагача кўтарилиши кутилади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади. Шимоли-Ғарбдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат 21-23 даража бўлади.

ХУНТАГА ҚАРШИ КУРАШ КУЧАЙМОҚДА

Грециядаги ҳарбий хунта ҳокимият тепасида қолмоқ учун ҳолдан тояр даражада зўр бермоқда. Ҳарбий хунта ҳарбий тўнтариш қилинган 1967 йил 21 апрелдан бери ўтган вақт мобайнида аҳолининг бирон катта қисмининг мадад кўрсатишига сазовор бўлолмади. Ҳарбий режимга кўрсатилаётган қаршилик тобора кучайиб бормоқда, унинг якка-ланиши кун сайин зўраймоқда. Хунта ўзининг сиёсий мухолифларини қамамоқда. У ҳатто армия ва давлат аппаратида ҳам бир тозалаш кетидан иккинчи тозалаш ўтказишга мажбур бўлмоқда.

Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, Греция армиясида хизмат қилувчи ўн минг офицердан сўнгги йил мобайнида икки мингдан ортиғи ўз вазифасидан четлаштирилди. Беш мингдан ортиқ давлат хизматчиси «ишончсиз кишилар» деб эълон қилиниб, ишдан ҳайдаб юборилган. Сиёсий полиция-асфалия билан жазо лагерларидаги маҳбусларга қаттиқ азоб беришни давом эттирмоқда. Хунта қарийб ҳар бир грекни ўзининг душмани деб билмоқда.

Кейинги йилда Грециядаги иқтисодий аҳвол жуда ёмонлашиб кетди. «Неос козмос» журналидаги маълумотларга кўра, 1967 йилдаги миллий даромад 1966 йилдаги даражанинг зўр-базўр ярмисига етган. Мамлакатга озмунча валюта келтирмайдиган чет эл туризми анча қисқариб кетди. Неча ўнлаб катта фирмалар ва неча юзлаб ўртача ва майда фирмалар синай деб турибди. Экономикадаги капитал маблағларнинг қисқариб бораётганлиги мамлакатдаги катта капитал ва чет эл капиталининг хунта режимига бўлган ишончи камайганлигидан далолат беради. Пулнинг қадри тушиб, хатарли даражага келиб қолди. Ўтган йилнинг ўзидагина 7,3 миллиард янги драхма муомалага чиқарилди. Уларнинг ҳаммаси меҳнаткашларнинг турмуш даражаси бетўхтов пасайиб кетишига олиб келмоқда.

Мамлакатда иқтисодий аҳволнинг ёмонлашиб кетганлиги, норозилик ва қаршилик кўпайиб бораётганлиги муносабати билан хунта ўз режимининг фашистлар характерида эканлигини ниқоблаш ниятида унга демократик либос кийдиришга уринмоқда. Яқинда Афинада хунта ишлаб чиққан конституция лойиҳаси эълон қилинди. Швецияда чиқадиган «Экспрессен» газетаси конституциянинг моҳиятини боплаб таърифлади. «Янги конституция Грецияга шундай демократия берадики, бундай демократияда...» демократиянинг ўзи тақиқланади, — деб ёзди. Диктаторлар грек халқига «туҳфа қилаётган» асосий қонуннинг фашистлар тусида эканлигини аниқламоқ учун давлат ҳуқуқидан билимдон киши бўлиш шарт эмас.

Жумладан, янги конституция лойиҳаси полковниклар режимига озгина бўлсада норозилик билдирувчи сиёсий партияларнинг тарқатиб юборилишини кўзда тутади. Конституциянинг бу моддаси мамлакатнинг сиёсий ҳаётида кўзга кўринарли рол ўйнаган ҳамда меҳнаткашлар ўртасида таъсири бўлган ягона демократик сўл партия (ЭДА) каби прогрессив партияларга қарши қаратилганлиги мутлақо равшандир. Конституция лойиҳасига кўра, парламентдаги депутатлар сони ярмига (300 кишидан 150 кишигача) қисқартирилади. Янги конституциянинг моҳиятини яна шу нарса ҳам характерлайдики, конституция меҳнаткашларни забастовка қилиш ҳуқуқидан ҳамда ўз ташкилотларига бирлашиш ҳуқуқидан маҳрум қилади. Матбуот эркинлиги йўқотилади. Йиғилишлар полиция кузатуви остида ўтишигагина рухсат этилади.

Хунта конституция лойиҳаси демократик тусда эканлигини кўрсатмоқ учун хўжа кўрсинга «умумхалқ референдуми» ўтказмоқчи. 29 сентябрга тайинланган бу референдум амалдаги мавжуд конституциянинг граждан эркинликларини гарантияловчи моддалари бекор қилинган қамал ҳолати шароитларида ўтказилади. Мамлакатда умумий сайлов қачон бўлади-ю, парламентнинг фаолияти қачон, буни ҳанузгача ҳеч ким билмайди.

Хунта айюҳаннос солиб кўз-кўз қилаётган «демократлаштириш» ҳеч кимни алдай олмайди. Мамлакатда диктатурага қарши ғоялар пишиб етилмоқда. Греция Компартияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси мавжуд аҳволдан чиқишнинг тўғри йўлини кўрсатмоқда.

Н. КОЧЕШКОВ. (ТАСС).

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25—Концерт (халқ талантлари), 9.30 — Чолғу куйлари, 10.10 —Куйлар, 10.30—Концерт, 11.15—«Меҳнат шарафи» (радиоочерк), 11.25—Қўшиқлар, 12.15—Молдавия радиосининг эшиттириши, 13.30—Опереттaлардан парчалар, 16.10—Симфоник куйлар, 16.50—«Правда» газетасининг обзори, 18.00—В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Ленин бўлган жойларда» (репортаж), 18.10 —«Фарғона квартети», 19.20 — Татар куйлари, 20.00 — «Ёшлик» радиостанцияси, 20.30 — Концерт (ёшлар учун), 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10—Тожикистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадасининг кундалиги, 21.20 —Концерт, 22.20—Рақслар, 22.40 —И. Шамшаров, «Чироқ» (қиссадан парчалар), 23.15—Навоий лирикаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 19.00 — **Маша кўчаси** (болалар учун телефильм), 19.15 — **Телеянгиликлар,** 19.30 — **Декада кундалиги,** 19.40—**Капрал револьвери** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21.10 — **Телеянгиликлар,** 21.25 — «Ленинннома» программаси. **Она паспорти,** 22.05 **Шарқ назми тароналари,** 22.45—**Эртага тревога бўлса** (ҳужжатли фильм), 22.55 — **Зося** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 11.30 — Ўқув эшиттиришлари программаси. **Дарс вақтида** (умумий биологиядан машғулот).

Рус тилида: 12.00 — География. **Табиий зоналар,** 12.30 — **Умумий геологиядан машғулот.**

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

18.00 дан—**Фрунзе кўрсатади.**

20.00 дан—**Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Ленин бўлган жойларда** (ўсмирлар учун), 20.20 — **Ёшлар ижоди** (адабий эшиттириш).

Рус тилида: 20.40 — **Хайжи нималарни куйлайди** (ҳужжатли фильм), 21.00 — **Мен рақсга тушаман** (бадиий фильм), 22.25 — **Чолғу куйлари.**

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 12/IX да **Уғил уйлантириш,** 13/IX да **Қари қиз.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Лақма — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мен бу ерда бахтли эдим — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

Яна **муҳаббат ҳақида** — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 ва 9-45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ва 9-45 минутда бошланади)

Қилич ва қалқон (1 ва 2-серия)—НАВОИЙ номли.

Лақма — «ФЕСТИВАЛЬ».

Мен бу ерда бахтли эдим — «ХИВА».

ТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

САНЪАТ САРОЙИДА

Тошкент шаҳрида 21 дан 31 октябргача ўтказиладиган

БИРИНЧИ ХАЛҚАРО ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИГА

бағишланган

БАДИИЙ КИНОФИЛЬМЛАРГА

коллектив бўлиб кўриш учун

ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

Абонемент ва билетлар берилган заявкалар бўйича 25 сентябрдан сотилади.

Сеанслар эрталаб соат 10, кундуз 2 ярим, ва кеч 7 яримда бошланади.

Справкалар учун телефон номери, 4-21-74.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми, бўлимлари, партия ва жамоат ташкилотлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Кибернетика ҳамда механика ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги институтлари дирекцияси партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, нинг академиги В. Қ. Қобуловга отаси

Қобулжон ФОЗИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216, Халқаро ҳаёт — В37604 Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82 Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55

Б. № — 214. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 02789.